

# Tilinpäätös 2023

*Siilinjärven seurakunnan toiminta- ja talouskertomus*

SIILINJÄRVEN  
SEURAKUNTA



Aina armoa ajasta autuuteen

# Sisällysluettelo

I.	TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1	Yleiskatsaus.....	1
2	Hallinto .....	12
3	Henkilöstö .....	15
4	Jäsenmäärä.....	16
5	Sisäinen valvonta .....	18
6	Talouden tunnusluvut.....	19
7	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi .....	21
II.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN .....	22
1	Käyttötalouden toteutuminen.....	22
2	Tuloslaskelman toteutuminen.....	51
3	Investointiosan toteutuminen .....	53
4	Rahoitusosan toteutumisvertailu .....	54
5	Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta .....	54
III.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT .....	55
1	Tuloslaskelma.....	55
2	Rahoituslaskelma .....	56
3	Tase .....	57
IV.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT .....	59
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot .....	59
2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot .....	60
3	Tuloslaskelman liitetiedot.....	60
4	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	61
5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot .....	63
6	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	64
7	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot.....	64
8	Taseyksikkönä hoidetun rahaston tilinpäätöslaskelmat liitetietoineen .....	65
V.	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	72
VI.	LUETTELOT JA SELVITYKSET .....	73

# I. TOIMINTAKERTOMUS

## 1 Yleiskatsaus

Toimintavuosi 2023 oli Siilinjärven seurakunnassa keväällä 2020 alkaneen maailmanlaajuisen koronapandemian jälkeen ensimmäinen kokonainen toimintavuosi ilman viranomaisten määräämiä kokoontumisrajoituksia. Vaikka kokoontumisrajoituksia ei enää ollut, varsinkin vanhemman väestön keskuudessa oli selvästi vielä havaittavissa pelkoa ja varovaisuutta tulla mukaan seurakunnan kokoavaan toimintaan.

Jumalanpalvelusten lähettamisestä internetin välityksellä, mikä aloitettiin pandemian vuoksi, on tullut seurakunnan pysyvää toimintaa. Myös muuta seurakunnan videotuotantoa jatkettiin edellisvuosien tapaan. Kasteita, vihkimisiä ja hautajaisia toimitettiin taas normaalisti kuten ennen pandemian alkamista. Rippikoulut pidettiin vihdoin taas lähiopetuksessa ja rippileirit toteutuivat suunnitellusti. Diakoniatyön, aikuistyön, nuorisotyön ja varhaisnuorisotyön kokoavaa toimintaa järjestettiin taas normaalisti. Päiväkerhot ja iltapäiväkerhot kokoontuivat koko vuoden ajan normaalisti.

Vaalikauden 2019–2022 kenties tärkein päätös oli seurakuntatalon remontin aloittaminen, jonka kustannukset nousivat yli kahteen miljoonaan euroon. Remontti valmistui kesäkuussa 2023, ja uudet tilat ovat olleet sen jälkeen ahkerassa käytössä. Uusia tiloja käytetään seurakunnan oman toiminnan lisäksi mm. hautajaisten muistotilaisuuksiin, kastejuhliin, muihin perhejuhliin, harrastuspiirien kokoontumisiin, yhdistysten kokouksiin ja muihin tapahtumiin kuten esim. SPR:n verenluovutustapahtumaan.

Toimintavuonna Siilinjärven seurakunnassa toimitettiin piispantarkastus. Osana piispantarkastusta toimitettiin henkilöstön hyvinvoinnin itsearviointi, johon osallistui lähes koko henkilökunta. Itsearviointin mukaan työhyvinvointi seurakunnassa on hyvällä tasolla, mutta ilmi tuli myös haasteita, joihin työnjohdon on reagoitava, kuten esim. työkavereista selän takana pahan puhumiseen.

Piispantarkastus huipentui piispan vierailuun seurakunnassamme 17.-19.11.2023. Piispanmessun yhteydessä piispa Jari Jolkkonen antoi seurakunnallemme kehitystehtäviä, joista mainittakoon kouluyhteistyötä koskevan puitesopimuksen laatiminen kunnan sivustoyhteistyön kanssa, kirkon sivulaivan käyttömahdollisuuksien selvittäminen (esim. lastenpaikka), selvitys toiminnan kulujen kattamisesta kirkollisverosta ja valtionkorvauksesta saatavan tuoton avulla siten, ettei kertaluonteisia pääomatuloja käytetä pysyvästi säännöllisen toiminnan rahoittamiseksi, jumalanpalvelusryhmien perustaminen ja jumalanpalvelusten striimauksen saaminen joka sunnuntaiksi.

Piispa totesi seurakunnan taloudesta, että se on vakaa, mutta seurakunta ei ole varakas. Piispan mukaan seurakunta ei voi tulevaisuudessa enää pitää nykyistä koko hiippakunnan alhaisinta veroprosenttia yhtä aikaa nykyisen korkean toiminnan määrän ja korkean palvelutason kanssa. On pakko joko vähentää toimintaa, kuten lapsityötä ja diakoniaa tekevien määrää, tai käynnistää keskustelu kirkollisveron maltillisesta nostamisesta. Päätöksillä ei vielä ole hätä eikä kiire. Mutta niitä on voitava tehdä muutaman lähivuoden aikana, tämän valtuustokauden lopussa tai ensi kauden alussa.

Raamatussa sanotaan: ”Jos Herra ei huonetta rakenna, turhaan näkevät rakentajat vaivaa.” Kristus sanoo: ”Ilman minua te ette voi mitään.” Seurakunnan perustehtävä pidettiin kaikissa tilanteissa kirkkaana mielessä: Siilinjärven seurakunta rohkaisee ihmisiä uskomaan Jumalaan, rakastamaan lähimmäistään ja pitämään huolta ympäristöstään.

Esitämme parhaat kiitoksemme työntekijöillemme, luottamushenkilöillemme ja kaikille seurakunnan työyhteisössä toimineille, jotka toimintavuonna ovat osoittaneet sitoutumisensa, ahkeruutensa ja luovuutensa seurakuntamme hyväksi.

Näin sanoo Herra: "Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon." (Jer. 29:11)

*Olli Kortelainen, kirkkoherra*

*Anu Kopponen, talousjohtaja*

## Siilinjärven seurakunnan missio, visio ja strategia

*Strategia on työkalu, ei päämäärä. "Vaikka strategia olisi kuinka kaunis tahansa, on hyvä aina välillä vilkaista myös tuloksia", neuvoi jo Winston Churchill.*

### TEHTÄVÄ (missio)

Huolehdimme kristilliseen sanomaan perustuvista julistus-, palvelu ja kasvatustehtävistä Jeesuksen antaman lähetys- ja kastekäskyn ja rakkauden kaksoiskäskyn pohjalta.

### NÄKY (visio)

Siilinjärven seurakunta on elinvoimainen yhteisö, joka rohkaisee ihmisiä uskomaan Jumalaan, rakastamaan lähimmäistään ja pitämään huolta ympäristöstään.

### Toiminnan suuntaviivat 2020-2025



## Vastuu ympäristöstä

Ympäristön tila on meille tärkeä, koko luomakunnan asia. Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan. Ympäristötoiminnan kulmakivet ovat eettisyys, vuorovaikutus ja jatkuva kehittyminen. Sitoudumme Hiilineutraali kirkko 2030-tavoitteisiin ja näiden tavoitteiden toteutumista seuraamme ympäristödiplomin vuosittaisessa seurannassa. Vähennämme kiinteistöjen ja toiminnan hiilidioksidipäästöjä, kompensoimme päästöjä sekä toimimme aktiivisesti mukana ympäristöasioissa.

Ympäristötyö näkyy seurakuntamme arjessa hyvin ja etenemme ympäristöasioissa. Henkilökunta on sitoutunut ja yhteishengellä ja kannustavalla johtamisella on ensiarvoinen merkitys tavoitteiden saavuttamiseksi. Ympäristöohjelma on laadittu vuoden 2022 syksyllä vuosien 2021–2022 aikana tehdyn ympäristökatselmuksen pohjalta. Ohjelma hyväksyttiin kirkkoneuvostossa 2022 ja auditointiin 30.11.2023. Kirkkohallitus myöntäneenä ympäristödiplomin seurakunnalle keväällä 2024.

Olemme toimineet kirkkovaltuuston 8.12.2022 hyväksymän kiinteistöstrategian tavoitteiden mukaan. Strategian mukaisesti kiinnitämme huomiota siihen, että kiinteistökantamme on ympäristöystävällistä eikä meillä ole kiinteistöä, joka ei ole toiminnan kannalta välttämätöntä. Hankinnoissa kiinnitämme huomiota toimittajien ympäristöystävällisyyteen ja heidän harjoittamaansa ympäristöpolitiikkaan. Seurakunnassa on siirrytty paperittomaan toimintaan kaikessa toiminnassa, missä se on mahdollista.

Matkustussääntö, joka on hyväksytty 23.11.2022 kirkkoneuvostossa, on laadittu Hiilineutraali kirkko 2030 – strategian mukaisesti. Työn suunnittelussa ja toteutuksessa otamme ympäristönäkökohdat huomioon järjestämällä yhteiskuljetuksen tapahtumiin tai leireille ja lisäksi virka-ajoja pyritty vähentämään kyytejä ja asioita yhdistelemällä. Pyrimme hyödyntämään julkista liikennettä työssämme aina kun se on mahdollista ja pitämällä mahdollisuuksien mukaan etäpalavereita. Pidimme paljon etäpalavereita, virka-ajoja on pyritty vähentämään kyytejä ja asioita yhdistelemällä sekä teimme yhteiskuljetuksia bussilla.

Olemme osallistuneet järjestettyihin kesäkirkkoihin ja luontokirkkoihin. Vietimme luomakunnan sunnuntaita jumalanpalveluksella Mäntyranan kesäteatterilla. Panostamme ympäristökasvatukseen lapsi- ja nuorisotoiminnassa yhtenä osana kaikkea toimintaa. Varhaiskasvatus järjesti keväällä 2023 lelukeräyksen, mistä kertyneet lelut myimme kirpputorilla Yhteisvastuun hyväksi. Opastimme ja perehdytimme lapsia ja aikuisia lajitteluun, käsipyyhepaperin säästeliääseen käyttöön sekä veden ja sähkön kulutuksen vähentämiseen. Opettelimme vastuuta itsestä ja toisista ihmisistä hyvien tapojen kautta sekä noudattamalla ohjeita ja sääntöjä. Pienten kerholaisten kohdalla ympäristöajattelu lähtee pienistä asioista. Siksi näimme tärkeänä myös aikuisen (työntekijän) mallin suhtautumisessa positiiviseen ympäristöajatteluun.

Iltapäiväkerhoissa koulujen pihat luovat hyvät ja turvalliset mahdollisuudet luonnon hyödyntämiseen liikkumiseen ja pelaamiseen. Myös kesikerhoissa teimme päivittäin retkiä lähiympäristöön ja ihmettelimme luonnon kasvua kesän kynnyksellä. Kerhoissa tutkimme ja havainnoimme luonnon ilmiöitä eri vuodenaikoina. Opettelimme kiinnittämään huomiota veden ja sähkön kulutukseen sekä puhuimme lajittelun tärkeydestä luonnon säästämiseksi. Keräsimme roskia teiden varsilta. Iltapäiväkerhoissa käytimme kierrätysmateriaaleja jatkuvasti ja järjestimme kestävään kehitykseen liittyvän taidenäyttelyn vanhemmille syyskaudella järjestetyssä vanhempainiltapäivässä.

Nuorisotyössä toteutimme ympäristöohjelmaa retkillä ja leireillä, jolloin kouluikäiset vietiin leirikeskukseen saamaan myönteisiä luontokokemuksia niin metsä- kuin vesiluonnossa, oppien samalla arvostamaan yhteistä lähiympäristöä kuin myös herättelemään globaaliajattelua. Myös kartonki-, bio-, metalli- ja paperikeräyspisteet olivat selkeästi näkyvillä ja käytössä toiminnoissa. Nuorisotiloissa ja Ruokoniemen leirikeskuksessa järjestetään kuitenkin pullojen ja tölkkien kierrätys. Näistä saadaan varoja yhteisvastuukeräykseen. Syksyllä raivattu Ruokoniemen luontopolku tuo lisää mahdollisuuksia ympäristökasvatukseen.

Rippikoulutyössä ruokahävikki leireillä oli kohtuullinen, mutta parannettavan varaa on edelleen. Jokaisella rippileirillä oli kolme kasvisateriaa. Näiden lisäksi rippileireillä käsiteltiin luonto ja luomakunta sekä globaalikysymyksiä opetuksessa sekä jumalanpalvelus- ja hartaus elämässä. Luonto- ja vastuullisuusteemat korostuivat seikkailurippikoulussa, jolloin yövyttiin luonnossa ja valmistettiin ruuat itse.

Diakoniatyön järjestämien Arjen aterioiden ruoka on tavallista kotiruokaa, jossa hyödynnetään kotimaisia raaka-aineita, ruokahävikki on vähäistä, koska ylijäämä ruoka myydään osallistujille kierrätysastioihin. Aterioiden tuotto ohjataan vuosittaiseen yhteisvastuukeräykseen. Yhteistyössä lapsityön kanssa toteutetussa perheleirillä hyödynnettiin Ruokoniemen leirikeskuksen ympäristöä ohjelman toteutuksessa, kuten myös ukrainalaisperheiden leiripäivässä. Pyhäinpäivänä hautausmaalla myytävät kranssit valmistettiin luonnonmateriaalista ja tapahtuman tuotto ohjattiin yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

### **Lahjonnan ja korruption torjunta**

Kiinnitämme huomiota lahjonnan ja korruption torjuntaan. Siilinjärven seurakunnan kirkkoneuvosto on 29.5.2019 hyväksynyt ohjeen, jossa on linjattu lahjojen antamisessa, saamisessa, vieraanvaraisuudessa ja korruption torjunnassa noudatettavat periaatteet Siilinjärven seurakunnassa.

## Keskeisimmät tapahtumat tilinpäätösvuonna

Vuosi 2023 oli ensimmäinen kokonainen koronapandemian jälkeinen toimintavuosi. Tämä tarkoitti sitä, että seurakuntalaiset alkoivat löytää tiensä takaisin seurakunnan eri tilaisuuksiin. Arvion mukaan osallistujia oli ehkä kuitenkin vähäisemmässä määrin kuin ennen koronaa, vaikka vuoteen 2022 verrattuna nousua olikin useampi tuhat. Vuonna 2023 Siilinjärven seurakunnassa toteutettiin piispantarkastus ja yksi erikseen mainittavana tärkeänä messuna marraskuun piispanmessu. Laitoshartauksia oli jälleen entiseen malliin. Viikoittaisten hartauksien ja jumalanpalveluksien lisäksi järjestimme muun muassa ulkoilmamessun Mäntyranan kesäteatterilla sekä yhteistyössä eri tahojen kanssa erilaisia tapahtumia, kuten Kansallisen veteraanipäivän juhllisuudet, Siilifolkin yhteistyökonserdit ja kansanlaulukirkot. Työalat järjestivät totutusti *Kirkonmäki kuhi-*see -tapahtumia niin Vuorellassa kuin Siilinjärvelläkin.

Kesällä jatkui siilinjärveläistä historiaa ja sen merkkihenkilöitä luotaavat kierrokset suosituilla hautausmaakävelyillä. Vapaaehtoiset esittelivät kirkkoa heinäkuussa ja niihin liittyvistä kahvihetkestä saatiin nauttia lähteyksen Pienessä kahvilassa. Kesäkeskiviikkoisin kirkossa soi musiikki keskipäivän hartauden paikalla. Kanttorit järjestivät entiseen tapaan konsertteja, jotka keräsivät kuuliijoita sekä paikanpäälle että seurakunnan YouTube-kanavan ääreen. Erityisesti striimatut jumalanpalvelukset ja konsertit tavoittivat paljon katsojia (keskimäärin jumalanpalveluksia aseurattiin netin kautta 336 kertaa ja parhaimpana esimerkkinä Oi jouluyö- konsertti, jota katsottiin yli 9000 kertaa). Seurakunnassa toimi useita eri-ikäisille suunnattuja kuoroja ja niihin osallistuttiin aktiivisesti. Yhteisvastuukeräys tuotti Siilinjärvellä 11 786 euroa, mikä tarkoitti 0,74 lahjoitettua euroa/ jäsen. Ikäihmisten syntymäpäivät sekä *Arjen ateriat* kokosivat erityisesti iäkkäämpiä seurakuntalaisia.

## Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkolliset toimitukset ovat yksi seurakunnan tärkeimmistä mahdollisuuksista kohdata jäsenensä. Vuoteen 2022 verrattuna kirkollisten toimitusten lukumäärä kuitenkin laski kauttaaltaan. Voimakkaimmin laskua oli avioliittoon vihkimisissä ja avioliittojen siunaamisissa, peräti 36 kappaletta. Tämä voi osittain johtua siitä, että korona-aikana peruuntuneet vihkimiset olivat toteutuneet edellisenä vuonna. Myöskään Häyö- tapahtuma ei vuonna 2023 tavoittanut avioon aikovia aiempien vuosien laajuudessa. Kirkollisten toimitusten määrän lasku selittää myös sen, että toimituksiin osallistui aiempaa vähemmän ihmisiä (vuonna 2022 10323 henkilöä ja vuonna 2023 8710 henkilöä). Toisaalta voi olla myös niin, että tilastot alkavat hiljalleen olla lähempänä totuutta, sillä käyttäjät ovat tilastoineet tapahtumia aiempaa paremmin. Esimerkiksi kastetoimitusten tilastointi toteutui papiston osalta vuonna 2023 100 prosenttisesti.

Perhekerhojen kävijämäärät palasivat vuonna 2023 korona-aikaa edeltävälle tasolle, mutta seurakuntatalon remontti vähensi kouluikäisten kerhotarjontaa. Yhteistyösopimuksen tekeminen Siilinjärven kunnan kanssa ei toteutunut vielä kuluneen toimintavuoden aikana, mutta se on tarkoitus solmia vuoden 2024 aikana. Kouluikäisten omien harrastekerhojen määrä laski, mutta kouluilla oli toiminnassa iltapäivisin harrastamisen Suomen malli -kerhotoimintaa, joihin monet lapset osallistuvat. Kouluyhteistyössä puhutti yleisesti katso- muskasvatuksellisuus alakouluilla ja se heijastui myös seurakunnan ja koulujen väliseen yhteistyöhön muuttaen jonkin verran muotoaan.

Aikuistyön tapahtumat kokosivat mukavasti osallistujia, sillä aikuistyön ideointiryhmän suunnittelemiin tilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 200 henkilöä. Erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävä työ oli luontevaa.



## Talouden tilanne kuluneena vuonna

### Suomen tilanne

Suomen talouden tilanne oli heikko loppuvuonna 2023 ja bruttokansantuote (bkt) supistui 0,5 %. Taloustilanne oli alkuvuonna ennakoarviota huonompi, ja kolmannella neljänneksellä tuotanto väheni selvästi. Kehnoin tilanne oli rakentamisessa. Vuoden 2023 aikana viennin osuus laski, mutta selvästi vähemmän kuin tuonti. Ulkomaankauppa tuki taloutta. Vuonna 2024 viennin odotetaan jo kasvavan, kun maailmankauppa toipuu ja Suomen kustannuskilpailukyky on paremmassa kunnossa.

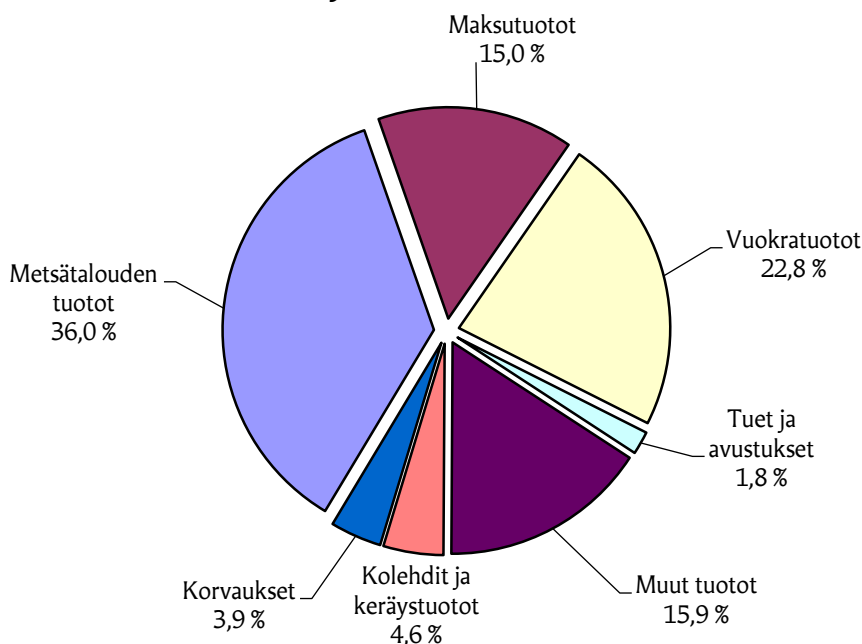
Taantuma väistyy ja talous alkaa kasvaa vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien ostovoimaa. Yksityinen kulutus kääntyy vaimeaan kasvuun ja kasvu vahvistuu vuonna 2025. Korkojen lasku tukee investointeja samoin kuin investoinnit energiasiirtymään ja puolustukseen. Vuonna 2024 bkt kasvaa 0,7 prosenttia. Kasvu vahvistuu 2,0 prosenttiin vuonna 2025 ja 1,6 prosenttiin vuonna 2026.

### Seurakunnan talous

Siilinjärven seurakunnan vuoden 2023 tilikauden tulos muodostui 314 775 euroa ylijäämäiseksi, kun talousarviossa oli varauduttu 408 720 euron alijäämään. Tilinpäätössiirtona kirjatun poistoeron vähennyksen jälkeen tilikausi muodostui 350 925 euroa ylijäämäiseksi. Tulokseen vaikuttivat arvioitua suuremmat kirkollisverotulot, Vuorelan Peltokulman asunto-osakkeen myynti sekä rahoitustuotot, jotka muodostuivat seurakuntatalon remontin rahoittamiseksi myydyistä osakkeista.

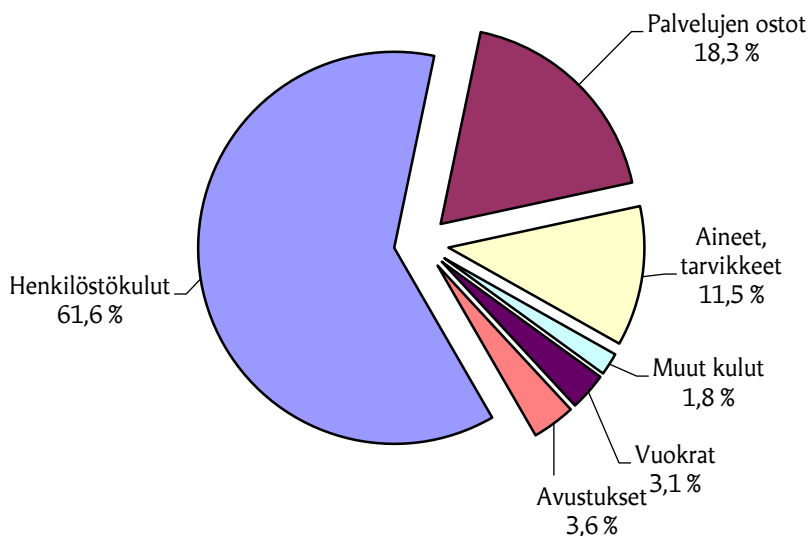
Varsinaisen toiminnan ulkoiset toimintatuotot 675 274 euroa ja toimintakulut 3 822 153 euroa. Toimintatuotot vähenivät edellisvuodesta liki 29 % ja toimintakulut kasvoivat 1,8 %. Ulkoisia toimintatuottoja kertyi 51 183 euroa arvioitua enemmän. Toimintatuottojen prosentuaalinen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

### Käyttötalouden ulkoiset toimintatuotot tiliryhmittäin 675 274 €

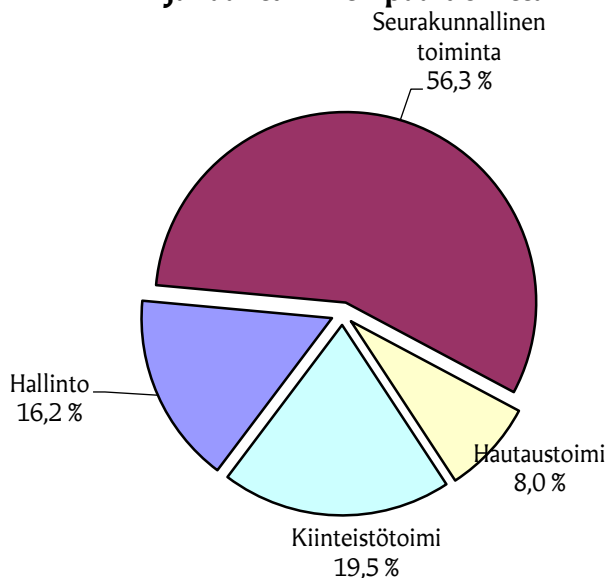


Toimintakulut olivat 3 822 153 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta yhteensä 68 656 euroa. Ostettujen palveluiden määrä oli 700 479 euroa, jossa on laskua edellisvuodesta 8 %. Tarvikehankintoja tehtiin 441 280 eurolla ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 9 %. Henkilöstökulut olivat 2 354 902 euroa, jotka kasvoivat edellisestä vuodesta noin 7 %. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 61,6 %. Toimintakatteen määrä oli 3 146 880 euroa, joka on 12 % edellisvuotta heikompi ollen 253 341 euroa huonompi kuin talousarviossa oli ennakoitu. Ulkoiset toimintakulut alittivat talousarvion 202 158 eurolla. Toimintakuluissa merkittävimmät säästöt muodostuivat henkilöstökuluista ja palveluiden ostoista.

### Käyttötalouden ulkoiset toimintakulut 3 822 153€



### Käyttötalouden toimintakatteen jakaantuminen pääluokittain



Verotuloja ja valtionrahoitusta kertyi yhteensä 4 151 007 euroa, mikä oli 11,6 % edellisvuotta enemmän. Valtionrahoitusta tilitettiin seurakunnalle 431 000 euroa, eli 2,6 % edellisvuotta enemmän. Verotulojen ja valtionrahoituksen yhteenlaskettu kertymä ylitti talousarvion 451 000 eurolla. Verotulojen ja valtionrahoituksen osalta talousarvio toteutui 112-prosenttisesti.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan seurakunnan taloustilanne säilyi hyvänä. Arvioitua suuremmat kirkollisverotulot, Vuorelan Peltokulman asunto-osakkeen myynti sekä rahoitustuotot, jotka muodostuivat seurakuntatalon remontin rahoittamiseksi myydyistä osakkeista, mahdollistivat ylijäämän. Kirkollisverotulojen kasvu selittyi kirkkovaltuuston päätöksellä olla laskematta veroprosenttia 0,05 %, kun painetta on ollut jo useiden vuosien ajan korottaa veroprosenttia koko Suomen tasolla alhaisimmasta veroprosentista.

Ansio- ja pääomatuloista maksettavaa kirkollisverotuloa kertyi 3 719 321 euroa eli 12 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kirkollisverotulojen osuus kokonaistuloista oli 84,6 % (v. 2022 69,8 %). Valtionrahoitusta saatiin 431 686 euroa, mikä on 9,8 % kokonaistuloista. Verotuskuluja maksettiin 57 493 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 332 562 euroa – nämä summat nousivat hiukan edellisvuodesta. Rahoitustuotot kasvoivat edellisvuodesta reilusti ollen 203 634, kun ne olivat edellisenä vuotena 651 euroa. Tämä johtui yksinomaan siitä, että kirkkoneuvoston päätöksellä seurakuntatalon remontti päätettiin rahoittaa myymällä sijoitusarvopapereita 1,3 miljoonan euron arvosta. Rahoitustuottoja kertyi sijoitusarvopapereiden myynnistä.

Toiminnan vuosikatteenä muodostui 817 707 euroa, joka on 55 % edellisvuotta parempi. Talousarviossa vuosikatteen määräksi oli arvioitu 60 079 euroa. Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot 162 %:sti. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 502 931 euroa.

Seurakunnan rahavarat vähenivät 1 214 627 euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 3,3 miljoonaa euroa.

Talousarviovuoden investoinnit toteutuivat kokonaisuudessaan suunnitelmaan nähden, lisäksi Ruokoniemen kappelin kattoremonttiin haettiin kirkkovaltuustolta 64 000 euron lisätalousarvio. Investointien kokonaismenot olivat 1 855 000 ja siten ylittivät reilusti vuosikatteen. Suurin valmistunut investointi oli seurakuntatalon 1969 valmistuneen alueen, keittiön sekä ulkoalueen remontti, johon käytettiin viime vuonna 1 547 000 euroa. Remontin kokonaishinnaksi nousi 2,43 miljoonaa euroa. Seurakuntatalon ja kappelin kattoremontin lisäksi lisättiin seurakuntatalon pysäköintialueelle lataus- ja lämmityspisteet, uusittiin seurakuntatalon remontoitun alueen kalusteet sekä AV-välineistö. Ruokoniemeen lisättiin Optiwatti lämmityksen ja ilmanvaihdon tarkkailijaksi sekä kunnostettiin Vuorelan piha-alue ja asfaltoitiin uudelleen.

## **Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:**

Suunnitelmakaudella 2024–2026 kasvava poistotaso yhdessä heikentyvän verotulokehityksen kanssa alentaa merkittävästi tulevien vuosien tuloksia ja tulokset tulevat olemaan selvästi alijäämisiä. Keskeinen syy heikentyvään verotulokehitykseen on seurakunnan jäsenmäärän lasku. Toimintakulujen alentamiseen on tulevaisuudessa selkeä tarve, jotta taloustasapaino voidaan säilyttää.

Seurakunnan talouskehitystä uhkaavat luonnollisen väestönkasvun pieneneminen, kirkosta eroaminen ja tappiollinen muuttoliike. Seurakunnan jäsenten osuus kunnan väestöstä on kirkosta eroamisten seurauksena jatkuvasti laskenut. Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut jo useita vuosia peräkkäin. Vuonna 2023 vähennys oli 269 henkilöä, joka oli liki saman verran kuin edellisenä vuotena (vuonna 2022 270). Luonnollinen väestönkasvu hidastuu tulevaisuudessa kuolleisuuden lisääntyessä ja kastettujen määrän vähentyessä. Kunnan väestöennusteiden mukaan Siilinjärvi säilyisi tulevaisuudessa muuttovoittoisena. Kunnan asukkaiden lukumäärä kasvoi vuonna 2022, mutta tilastollisesti pidemmältä ajalta katsottuna vuodet ovat olleet niin kunnassa kuin seurakunnassakin muuttotappiollisia ja tähän kehitykseen on varauduttava myös tulevaisuudessa. Seurakunnan jäsenmäärä ei tule enää kasvamaan.

Siilinjärven seurakunnan kirkollisveroprosentti on ollut 1,25 jo 1970-luvun alkupuolelta. Viiden viimeisen vuoden verotulokehityksestä tarkemmin kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan pysyvän samana tai hiukan laskevan tulevina vuosina. Toiminnan järjestäminen tämän tuloennusteen valossa edellyttää toimintojen priorisointia ja kiinteistökontaan kohdistuvia valintoja. Seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin. Henkilöstökuluissa saavutettiin säästöä, samoin tavarahankinnoissa ja vapaaehtoisia on aktivoitu mukaan toimintaan.

## Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Kriisiytyvän seurakunnan mittareiden mukaan Siilinjärven seurakunnan tilanne on hyvä.

### Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit 2023

#### 1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät

- Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpito-tehtävien hoidossa.
- Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa.
- Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa.

#### 2. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta

- Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat
- Hallintomenettelyn puutteellisuudet

#### 3. Seurakunnan toimintaorganisaatio

- Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit
- Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä
- Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri

#### 4. Johtaminen seurakunnassa

- Johtamisen heikkoudet
- Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat
- Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyyiin pitkäaikaisiin ongelmiin

Hautaustoimen ja hautausmaan ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävät. Kirkkoneuvosto suorittaa vuosittain hautausmaiden katselmuksen, jossa on todettu, että hautaustoimen säädöksiä on noudatettu, eikä hautojen ja hautausmaiden hoitoon ole ollut huomauttamista.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston hoidossa ei ole esiintynyt puutteita. Kiinteistöjen ja sakraaliesineiden tiedot ovat ajan tasalla Basis-järjestelmässä. Seurakunnan laskennalliset kulttuuriperintökustannukset v. 2023 olivat 19 190 €.

Seurakunnan kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmän tehtävät on siirretty Kuopion aluekeskusrekisteriin.

Seurakunnalla on voimassa olevat kirkkoneuvoston ohjesääntö ja kirkkovaltuuston työjärjestys, joita on noudatettu.

Seurakunnan perustehtävien mukaisen toiminnan ylläpidossa ei ole huomattu puutteita tai laiminlyönntejä.

Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 8,4 % ollen 2023 lopussa 15 348.

Siilinjärven seurakunta on vireä ja muuntautumiskykyinen.

Työhyvinvointikyselyssä 2023 johtaminen sai erinomaiset arvot.

Johtamista tukevat strategiset linjaukset, toimintasuunnitelma ja seurakunnan strategia, kiinteistöstrategia ja henkilöstösuunnitelma ja valmiussuunnitelma. Vuosittain laaditaan koulutussuunnitelma.

Seurakunnan johtamiskulttuuriin kuuluu aikainen puuttuminen ongelmiin,

- Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.

#### 5. Seurakunnan henkilöstö

- Henkilöstön määrä
- Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia
- Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna.

jotta pitkäaikaisia ongelmia ei pääse syntymään. Seurakunta tekee vahvaa yhteistyötä lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien sekä tuomiokapitulin kanssa.

Seurakunnan henkilöstömäärä on 50.

Työterveys tukee henkilöstön työhyvinvointia. Varhaisen puuttumisen mallin mukainen toimintamalli käytössä.

Rekrytoinneissa on ollut ammattitaitoisia hakijoita, joista olemme saaneet erinomaisia työntekijöitä.

### Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.

### 2023

Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on positiivinen ja kirkollisveroprosentti on 1,25.

Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 4 876 687 euroa.

192 päivää, laskua edellisestä vuodesta 123 päivää.

Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvoi edellisvuodesta, ollen kuitenkin laskussa kolmena vuotena peräkkäin.

## 2 Hallinto

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2023–2024 on valittu Tapio Markkanen ja varapuheenjohtajaksi Päivi Heikkinen ja sihteerinä talousjohtaja Anu Kopponen.

### Kirkkovaltuuston jäsenet 2023–2026

Ahonen Ilkka	toimitusjohtaja
Heikkinen Päivi	tarkastusasiantuntija
Hiltunen Päivi	lakiasiantuntija
Jauhiainen Ossi	kanttori
Jäntti-Ciprian Annukka	YTM
Jäppinen Eeva	opettaja
Kasurinen Janne	toimitusjohtaja
Katainen Lauri	prosessiohjaaja, eläkeläinen
Korhonen Leena	toimitusjohtaja, eläkeläinen
Korhonen Riitta	lastenhoitaja, eläkeläinen
Kröger Risto	eläkeläinen
Lehtola Saara	erityisopettaja
Markkanen Jukka	edustaja
Markkanen Tapio	autoilija
Mononen Satu	floristi, yrittäjä
Ojala Kari	ylilääkäri
Oksman Merja	päiväkodin johtaja
Pennanen Vesa	yrittäjä
Puustinen Kyllikki	farmaseutti
Rautiainen Hanna-Maija	lastenhoitaja (jäsen 9.11.2023 alkaen)
Savolainen Eeva	lääkäri
Savolainen Kalle	projektisihteeri, eläkeläinen
Snellman Anita	maa- ja metsätalousyrittäjä
Sopanen Markku	eläkeläinen (jäsen 9.11.2023 saakka)
Tuomainen Kirsi	maatilan emäntä
Utriainen Eero	metsuri, eläkeläinen
Venäläinen Ritva	maatalon emäntä
Väätäinen Liisa	myyjä, eläkeläinen

Vuonna 2023 kirkkovaltuusto kokoontui neljä kertaa. Tammikuussa uusi kirkkovaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran ja valitsi vuosille 2023–2024 kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi Tapio Markkasen, varapuheenjohtajaksi Päivi Heikkisen, kirkkoneuvoston varapuheenjohtajaksi Kyllikki Puustisen ja kirkkovaltuuston pöytäkirjanpitäjäksi valittiin talousjohtaja Anu Kopponen vuosille 2023–2026. Samassa kokouksessa kirkkovaltuusto toimitti kirkkoneuvoston jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten vaalin sekä asetti suhteellisten vaalien vaalilautakunnan varsinaisiksi jäseniksi vuosille 2023–2026 Kirsi Tuomaisen, Päivi Hiltusen ja Jukka Markkasen sekä varajäseniksi Risto Krögerin, Vesa Pennasen ja Anita Snellmanin.

Toukokuussa kirkkovaltuusto vahvisti vuoden 2022 tilinpäätöksen sekä myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille ja hyväksyi ylijäämän 91 084,30 euroa siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämätalille. Lisäksi toukokuun kokouksessa hyväksyttiin henkilöstökertomus vuodelta 2022, päätettiin hallinnon ja talouden tarkastuspalveluiden hankinnasta valtuustokaudelle 2023–2026 sekä päätettiin lisämääräalan myynnistä Saari-Julkula tilalta.

Kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsen Markku Sopenen menehtyi äkillisesti kotonaan 25.6.2023. Marraskuun kokouksessaan valtuusto nimitti kirkkovaltuuston varsinaiseksi jäseneksi Hanna-Maija Rautiaisen Markku Sopen tilalle. Kirkkovaltuusto valitsi Sopen tilalle kirkkoneuvostoon Risto Kröger varsinaiseksi jäseneksi ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseenä Petri Hartikainen. Eero Utraisen varajäseneksi valittiin Jukka Markkanen jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2023–2024.

Marraskuun kokouksessa kirkkovaltuusto päätti pitää luottamushenkilöpalkkiot valtuustokaudella 2023–2026 samana kuin edellisellä valtuustokaudella. Samassa kokouksessa vahvistettiin tuloveroprosentiksi 1,25 vuodelle 2024, hyväksyttiin hautaustoimen ja hautainhoitorahaston ohjesäännöt, hyväksyttiin Ruokoniemen leirikeskuksen kappelin katon kunnostukseen 64 000 euron lisätalousarvio, lakkautettiin kiinteistöyönjohtajan virka ja muutettiin se kiinteistöyöntekijän työsuhteeksi sekä päätettiin lisämääräalan myynnistä Saari-Julkula tilalta.

Joulukuun kirkkovaltuuston kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2024 talousarvio, toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026 sekä uuden kirkkolain mukaisen hallintosäännön. Kirkkovaltuusto hyväksyi hautapaikkojen uudet luovutushinnat 1.1.2024 alkaen sekä muutti keittiöesimiehen viran kiinteistötoimen palvelupäällikön viraksi.

Itä-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi Kati Jansan valituksen koskien kirkkovaltuuston päätöstä joulukuussa 2022 valita I kappalaisen virkaan Pauli Soranta. Jansan valituksen mukaan kirkkovaltuuston päätös oli vastoin perustuslain 125 §:n 2 momentin säädöstä, jonka mukaan virkavalinnan pitää perustua asiallisiin syihin. Itä-Suomen HO:n perustelujen mukaan, koska hakijat oli haastateltu, heistä oli tehty ansiovertailu ja ansiovertailu oli esitelty kirkkovaltuustolle ja ansiovertailun mukaan Jansan ja Sorannan ansioissa viran tarpeisiin nähden ei ollut olennaista eroa, kirkkovaltuuston päätös ei ollut perustuslain 125 §:n vastainen.

Kirkkovaltuuston päätökset on pantu täytäntöön. Kirkkovaltuuston toukokuun kokouksen huvilatontin myyntipäätös on vahvistettu kirkkohallituksen virastokollegiossa 17.8.2023. Uuden lain myötä 1.7.2023 jälkeen tehtyjä tonttimyyntejä ei tarvitse vahvistaa kirkkohallituksessa, vaan kirkkovaltuusto päättää itse seurakunnan omaisuuden myynnistä.

Kirkkovaltuuston esityslistat ja pöytäkirjat on julkaistu seurakunnan verkkosivuilla.

## **Seurakunnan jäsenten ja luottamushenkilöiden tekemät aloitteet 2023**

Aloitteita ei kertomusvuoden aikana tehty tai käsitelty.

## Kirkkoneuvoston jäsenet ja varajäsenet 2023–2024

Kortelainen Olli, kirkkoherra, puheenjohtaja  
Puustinen Kyllikki, varapuheenjohtaja  
Kasurinen Janne  
Katainen Lauri  
Kröger Risto 9.11.2023 alkaen  
Lehtola Saara  
Sopanen Markku  
Snellman Anita  
Utriainen Eero

Venäläinen Ritva

varajäsen Väätäinen Liisa  
varajäsen Rättö Hannu  
varajäsen Ojala Kari  
varajäsen Hartikainen Petri 9.11.2023 alkaen  
varajäsen Savolainen Eeva  
varajäsen Kröger Risto 9.11.2023 saakka  
varajäsen Korhonen Leena  
varajäsen Kröger Risto 9.11.2023 saakka  
Markkanen Jukka 9.11.2023 alkaen  
varajäsen Korhonen Riitta

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kumpikin vastuualueellaan. Kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimi kirkkoherra, varapuheenjohtajana Kyllikki Puustinen ja sihteerinä talousjohtaja Anu Kopponen. Vuosiksi 2023–2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana 11 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 158 asiakohtaa. Kirkkoneuvoston esityslistat ja pöytäkirjat on julkaistu seurakunnan kotisivuilla. Kirkkoherra ja talousjohtaja käyttivät kirkkoneuvoston päätäntävaltaa kirkkoneuvoston ohjesäännössä mainituissa asioissa.

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2022, veroprosentti vuodeksi 2024, talousarvio vuodeksi 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2025–2026), käsitellyt ja hyväksynyt vuoden 2024 koulutussuunnitelman, toimintayksiköiden ja tehtäväalueiden toimintakertomukset vuodelta 2022 sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

## Tilintarkastaja 2023–2026

Seurakunnan tilintarkastajana toimii Itä-Suomen tilintarkastus Oy vastuullisena tilintarkastajana HT, JHT, KTM Timo Nuutinen.



### 3 Henkilöstö

Henkilöstömäärä oli vuoden 2023 (suluissa 2022) lopussa 50 (51) työntekijää. Henkilöstöstä 41 (41) oli vakinaisessa virka- tai työsuhteessa ja 9 (10) määräaikaisessa virka- tai työsuhteessa. Henkilöstön keski-ikä nousi jälleen, ollen 54,3 (53,6) vuotta. Miehiä henkilöstöstä oli 14 (13) ja naisia 36 (38).

Henkilöstö jakaantui ammattiryhmittäin seuraavasti: seurakuntapapisto 8 (7), hallinto- ja toimistotyöntekijät 5 (5), hautausmaa-, kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät 14 (14), kirkkomuusikot 3 (3), diakoniatyöntekijät 5 (5), nuorisotyöntekijät 5 (6) ja varhaiskasvatuksen työntekijät 10 (11).

#### Tilikauden palkat, palkkiot

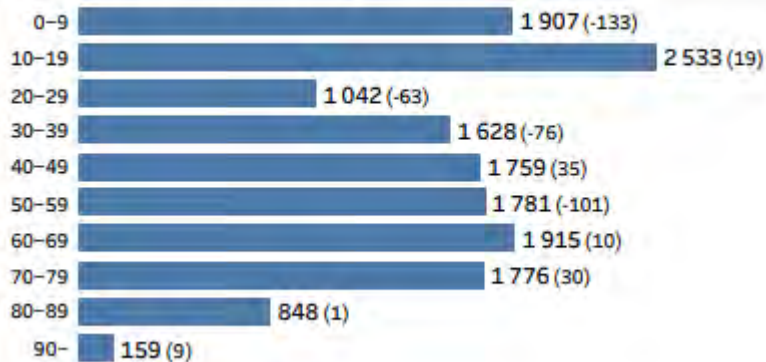
	2023	2022
<b>Palkat, palkkiot, henkilöstösivukulut</b>		
Palkat ja palkkiot	1 933 234	1 817 641
Eläkekulut	392 453	376 787
Muut henkilösivukulut	46 317	37 944
Saadut henkilöstökorvaukset	-20 101	-19 606
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	0,49	0,00
<b>Yhteensä</b>	<b>2 351 903</b>	<b>2 207 780</b>
Matka- ja ravitsemiskulut	50 754	44 454
Koulutuskulut	22 765	17 072
Työterveyshuolto	25 975	22 258
<b>Yhteensä</b>	<b>99 494</b>	<b>83 784</b>

Seurakunnassa on laadittu erillinen henkilöstökertomus.

## 4 Jäsenmäärä

### Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos

Jäsenten ikärakenne 31.12.2023 ja vuosimuutos



Vuonna 2023	
Kastetut	112
Kuolleet	148
Seurakuntaan liittyneet	66
Seurakunnasta eronneet	227
Muuttoliike (+ / -)	-72
Jäsenmuutos yhteensä	-269
Seurakunnan jäsenmäärä 31.12.22	15 617
Seurakunnan jäsenmäärä 31.12.23	15 348

Tilivuosi	Jäsenmäärä
2023	15 348
2022	15 617
2021	15 887
2020	16 035
2019	16 335

## Jäsenennuste 10 vuoden aikana

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2022, henk.	Muutos vuodesta 2022 %	Kirkkoon kuuluvuus, %
2023	15 348	- 269	-1,7	73,0
2024	15 113	- 504	-3,2	73,0
2025	14 851	- 766	-4,9	72,0
2026	14 591	- 1 026	-6,6	71,0
2027	14 337	- 1 280	-8,2	70,0
2028	14 069	- 1 548	-9,9	69,0
2029	13 806	- 1 811	-11,6	68,0
2030	13 546	- 2 071	-13,3	67,0
2031	13 292	- 2 325	-14,9	66,0
2032	13 043	- 2 574	-16,5	65,0

## 5 Sisäinen valvonta

### Sisäisen valvonnan järjestäminen

Seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kirkkoneuvostolla. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Sisäistä valvontaa ovat kaikki toimenpiteet, jotka edeltävät töiden sujuvuutta, toimintavarmuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi nykyhetkestä tulevaisuuteen. Seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet tehdään henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Siilinjärven seurakunnassa on olemassa 17.11.2021 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti. Seurakunnassa on 5.11.2020 hyväksytty taloussääntö, jossa on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen. Kirkkoneuvoston ohjesääntö ja johtavien viranhaltijoiden johtosäännöt vastaavat nykyistä organisaatiota. Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet.

### Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: Seurakunnan kiinteistöjä on hoidettu ja kunnostettu kirkkovaltuuston 8.12.2022 hyväksytyn kiinteistöstrategian mukaisesti.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon tuottajana on toiminut 1.4.2022 alkaen Mehiläinen Oy. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- EA1-koulutuksia järjestettiin kahteen otteeseen syksyllä 2023. Koko henkilökunta osallistuu ensiapukoulutuksiin kolmen vuoden välein. Alkuserämuutusharjoituksia järjestämme viiden vuoden välein.
- Lainat ja sijoitukset: Siilinjärven seurakunnalla ei ole lainaa. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston 27.8.2019 hyväksymän rahavarojen sijoitussuunnitelman mukaan vain kohteisiin, joissa riskit ovat pienet ja rahavarojen pääoma-arvo säilyy.
- Tietohallinto ja tietosuojat ja -turva: Siilinjärven seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Itä-Suomen IT-aluekeskuksesta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.
- Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

### Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Kuluvana vuonna seurakunnan suurimmaksi taloudelliseksi riskiksi arvioitiin jäsenmäärän jyrkästä alenemisesta johtuva kirkollisverotulojen laskeminen. Merkittävä toiminnallinen riski on myös pieni henkilöstön määrä ja ammattitaitoisten sijaisten rekrytointivaikeudet.

Tietoon ei ole tullut oleellisia sisäisen valvonnan puutteita toimintakertomusvuonna. Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden aikana. Kassat on tarkastettu vuoden aikana kerran.

## 6 Talouden tunnusluvut

### Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski 8,7 % vuodesta 2022 vuoteen 2023. Kun edellisenä vuodesta 2021 vuoteen 2022 oli ollut hienoista nousua, mikä on tavoiteltava kehityssuunta. Vuosikatteen osuus 162,6 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riitti reilusti kattamaan poistot.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo- ja kulu-tilin riittävyyttä. Kun tunnusluku on 100 % tai sen yli, tilikauden tuotot ovat olleet vähintään kuluja suuremmat. Perussääntö on, että jos vuosikate on poistojen suuruinen, seurakunnan talous on tasapainossa. Seurakunnan vuosikate parani reilusti edellisestä vuodesta ja riitti siten kattamaan poistot.

Vuosikatteen euromäärää seurakunnan jäsentä kohden käytetään tunnuslukuna tulo- ja kulu-tilin riittävyyden arvioinnissa. Tunnusluvulla voidaan seurata oman seurakunnan talouden vahvistumista tai heikkenemistä. Tunnusluku osoittaa seurakunnan talouden heikentyneen kertomusvuoden aikana.

	2023	2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %	17,7	26,4
Vuosikatteen osuus poistoista, %	162,6	111,6
Vuosikate, €/jäsen	53	34
Henkilöstökulut verotuloista, %	63,3	66,9

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (=  $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$ ).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulo- ja kulu-tilin riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot \*100

Henkilöstökulut verotuloista, %, Verotulot jaettuna henkilöstökulut \*100

### Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat vähenivät 1 214 627 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 3 315 742 euroa.

Investoinnit, seurakuntatalon ja piha-alueen remontti, kalusteet ja AV-välineistön hankinnat, seurakuntatalon pysäköintialueen lataus- ja lämmityspisteiden hankinta, Ruokoniemen leirikeskuksen kappelin katon remontti, johon kirkkovaltuusto hyväksyi lisätalousarvion 64 000 euroa sekä Vuorelan seurakuntakeskuksen pihan kunnostus ja asfaltointi, yhteensä 1 854 498 euroa.

Seurakuntatalon remontoitu alue luovutettiin kokonaisuudessaan seurakunnan käyttöön 30.6.2023 ja remontin kokonaishinnaksi tuli 2 432 928 € sisältäen mm. arkkitehti-, rakenne-, LVIA- ja sähkösuunnitelmat, valvontatyön sekä luvat. Remonttiurakkakustannukset pysyivät maltillisina, eikä lisätöiden osuus kasvanut liian suureksi, ollen 5,5 % kokonaiskustannuksista.

Tunnusluku investointien tulo- ja kulu-tilin riittävyyttä oli 44,1 %, mikä oli alempi kuin edellisenä vuotena (55,2 v. 2022). Tosin ollen edelleen hyvä, koska investoinnit kyettiin kokonaan rahoittamaan omavarainvoimin, eikä lainanottoon ollut tarvetta.

Rahavarojen riittävyys oli 192 päivää (Kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Rahavarojen riittävyys on laskenut jo kahtena vuotena peräkkäin. Siilinjärven seurakunnalla ei ole lainaa.

	2023	2022
Investointien tulorahoitusprosentti %	44,1	55,2
Rahavarojen riittävyys, pv	192	324
Lainanhoitokate	36 119,0	228,4

Investointien tulorahoitusprosentti, % (= 100 \* Vuosikate / Investointien omahankintameno)

Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella)

Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

## Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 12,7 miljoonaa euroa. Tase kasvoi 122 860 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 9,1 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat 1 326 956 euroa seurakuntatalon remontin vaikutuksesta kiinteistöjen arvon noustua. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 3,34 miljoonaa euroa. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 3,3 miljoonaa euroa ja ne vähenivät 1 214 627 eurolla. Rahavaroihin sisältyy lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen varoja 383 767 euroa. Oma pääoma laski 350 925 euroa.

Siilinjärven seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla ei ole lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen ja rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt. Siilinjärven seurakunta on vakavarainen, eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia kahden viime vuoden aikana, mutta talouden tasapainottamiseksi on tarpeen tehdä kääntöliikkeitä.

	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	94,9	93,4
Rahoitusvarallisuus, €/jäsen	176,9	240
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,9	17,4
Lainakanta, €/jäsen	0	0

Omavaraisuusaste, % (= 100\* (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset - Ainaishoitosopimusten pääomat) / (Koko pääoma - Toimeksiantojen pääomat - Saadut ennakot)).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= [(Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)] / Jäsenmäärä).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= 100\* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot).

Lainakanta, euroa/jäsen (= [Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)] / Jäsenmäärä)

## **7 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi**

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 5 §:n mukaan kirkkoneuvosto tekee tilinpäätöksen yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Esitys tehdään toimintakertomuksessa.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutoksia. Jos tilikauden tulos on ylijäämäinen, tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiisiin varauksiin, rahastoon tai tilikauden ylijäämätilille. Jos tilikauden tulos on alijäämäinen ja taseessa ei olisi edellisten tilikausien ylijäämää sen kattamiseen, kirkkoneuvoston tulisi ottaa toimintakertomuksessa kantaa siihen, korjataanko tuloskehitystä kuluvan vuoden talousarviossa ja millä keinoin vai korjataanko se seuraavan vuoden toiminta- ja taloussuunnitelmassa. Jos tilinpäätöksessä kertynyt alijäämä on jo huomioitu voimassa olevassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa, se ei vaadi enää toimenpiteitä.

**Tilikauden 1.1.-31.12.2023 tulos on 314 775,39 euroa ylijäämäinen.**

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilinpäätössiirtona tuloutetaan vuonna 2008 seurakuntatalon korjaus- ja muutostyön investointivarausten purun yhteydessä muodostettua poistoeroa korjaustyön suunnitelman mukaisen poiston mukaisessa suhteessa 36 150 euroa. Tilinpäätössiirron jälkeen tilikauden ylijäämä on 350 925,39 euroa, joka siirretään taseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

## II. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

### 1 Käyttötalouden toteutuminen

#### YLEISHALLINTO (pääluokka 1)

##### Hallintoelimet 1011010000

###### Tehtävä

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Siilinjärven seurakunnan talousarvion sitovuustaso on kirkkovaltuuston nähdessä pääluokkataso ja kirkkoneuvostoon nähdessä tehtävälue-taso.

###### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Otamme käyttöön uusitun Kirkon ympäristödiplomin.*

Ympäristöohjelmamme auditoitiin 31.10.2023. Saimme erinomaiset pisteet. Ympäristödiplomi on kirkkohallituksessa käsiteltävänä ja odotamme saavamme uuden diplomin kevään 2024 aikana.

*Kehitämme sähköisten asiakirjojen jakamista kirkkovaltuustossa ja kirkkoneuvostossa.*

Domus-asiakirjahallintajärjestelmän käyttöönotto siirtyi loppuvuoteen 2023, joten varsinainen käyttöönotto siirtyi tammikuulle 2024.

##### Seurakuntatoimisto, talous- ja henkilöstöhallinto 1011050000, 1011050109

###### Tehtävä

Seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen.

Taloushallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtävälueille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito ja isännöinti sekä toimistopalvelut.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit.

Tehtävälueelle on kirjattu yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman käyttömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.



## Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Seurakuntatoimisto palvelee seurakuntalaisia ja henkilökuntaa ammattitaidolla.*

Seurakuntatoimiston henkilöstö hallitsee eri työpisteiden tehtävät sekä käytännöt, ja he pystyvät si-  
jaistamaan toinen toistaan vuosilomien ja akuuttien poissaolojen aikana.

*Kehitetään yhteistyötä Kuopion aluekeskusrekisterin kanssa.*

Yhteistyö Kuopion aluekeskusrekisterin kanssa on ollut sujuvaa ja yhteydenpito on koettu helpoksi.  
Anna Liisa Savolainen kuuluu aluekeskusrekisterin johtokuntaan ja on siten tiiviisti mukana asioiden  
kehittämisessä.

*Domus-asiakirjahallintajärjestelmän käyttöönotto.*

Domus-asiakirjahallintajärjestelmän käyttöönotto siirtyi loppuvuoteen 2023, joten varsinainen käyt-  
töönotto siirtyi tammikuulle 2024.

*Luodaan terveellinen ja turvallinen työympäristö sekä tuetaan työssä jaksamista ja työkykyä.*

ePassi kulttuuri-, liikunta ja hyvinvointietuja on käytetty runsaasti vuoden aikana. Vakituksella henkilö-  
kunnalla on mahdollisuus hankkia polkupyörä ePassiBIKE-edulla. Olemme järjestäneet henkilökunnalle  
virkistystapahtumia ja henkilökuntaa on muistettu ansiomerkeillä ja merkkipäivinä.

## Kirkonkirjojenpito (1011070000)

### Tehtävä

Työalan tehtävänä on huolehtia seurakunnan jäsenten väestörekisterinpitoon liittyvistä tehtävistä. Seura-  
kunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä.

### Käyttötalousosa

Pääluokka 1 HALLINTO	TA kuluva 2023	TA muutok- set 2023	TA muutos- ten jälkeen	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-15 350		-15 350	-10 196,24	-5 153,76	66,4
Toimintakulut (ulkoiset)	556 595		556 595	521 480,22	35 114,78	93,7
Toimintakate 1 (ulkoinen)	541 245		541 245	511 283,98	29 961,02	94,5
Toimintakulut (sisäiset)	61 500		61 500	78 964,81	-17 464,81	128,4
Toimintakate 2 (ulkoinen ja si- säinen)	602 745		602 745	590 248,79	12 496,21	97,9
Sisäiset vyörytyserät	-525 090		-525 090	-561 366,70	36 276,70	106,9
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	77 655		77 655	28 882,09	48 772,91	37,2

## SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (Pääluokka 2)

**Yleinen seurakuntatyö (1012010000, 1012020000, 1012030000, 1012040000, 1012050000)**

### Tehtävä

Yleisen seurakuntatyön kokonaisuuteen kuuluvat jumalanpalveluselämän, hautaan siunaamisen ja muiden kirkollisten toimitusten sekä muiden seurakuntatilaisuuksien ja aikuistyön tehtäväalueet. Yleisen seurakuntatyön tehtävänä on vahvistaa seurakunnan jäsenten identiteettiä kristittyinä. Tehtävät toteutuvat jumalanpalveluselämässä, kirkollisissa toimituksissa ja kristillisessä kasvatuksessa sekä seurakunnan elämän haasteissa ja mahdollisuuksissa todistaa, palvella ja luoda yhteyttä ihmisten välille. Aikuistyön toiminta-ajatuksena on vahvistaa työikäisiä siilinjärveläisiä uskossa Jumalaan ja rakkaudessa lähimmäiseen sekä auttaa heitä löytämään paikkansa ja tehtävänsä seurakunnassa.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Parannetaan jumalanpalvelusten saavutettavuutta seuraavilla keinoilla:*

Jumalanpalvelusten striimauskäytäntöä jatketaan vähintään 2xkk

Kirkollisten toimitusten striimauksesta kehitetään seurakunnalta ostettava palvelu

Jumalanpalvelusten radiointia Radio Sandelsin kautta jatketaan vähintään satunnaisesti

*Vahvistetaan osallisuutta seuraavilla tavoilla:*

Otetaan käyttöön myös muut jumalanpalvelusfoorumissa yhdessä sovitut (koronan vuoksi myös vuonna 2022 tauolla olleet) jumalanpalvelusryhmät: kohtaamisen ryhmä, saarnaryhmä, palveluryhmä ja pienten ryhmä (sama kuin viime vuonna – koronan vuoksi jouduttu viivyttämään käyttöönottoa)

### Arviointia

Vuosi 2023 oli ensimmäinen kokonainen koronapandemian jälkeinen toimintavuosi. Tämä tarkoitti sitä, että seurakuntalaiset alkoivat pikkuhiljaa löytää tiensä takaisin seurakunnan tilaisuuksiin, mutta arvion mukaan ehkä kuitenkin vähäisemmässä määrin kuin ennen koronaa. Jumalanpalvelusten kuvastriimauksia jatkettiin vuonna 2023 edelleen noin joka toinen viikko ja ne keräsivät runsaasti seuraajia. Radio Sandels radioi Siilinjärven seurakunnan jumalanpalveluksia kaksi kertaa kaudessa. Tämän lisäksi jokainen jumalanpalvelus lähetettiin äänistriimattuna seurakunnan nettiradioon. Kirkon uusittu äänentoisto on saanut edelleen myönteistä palautetta niin käyttäjiltä kuin seurakuntalaisilta. Striimausten varsinainen myyminen ulkopuolisille ei toteutunut joitakin yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Yksi erikseen mainittava tärkeä messu toteutui marraskuussa piispanmessun merkeissä. Messuun ja sen jälkeiseen loppuraporttiin päättyi kuluneena vuonna seurakunnassa toimitettu piispantarkastus.

Seurakuntaan hankittu Kastepuu oli käytössä ensimmäisen kokonaisen vuoden ja se on saanut hyvin myönteisen vastaanoton. Vuoden lopulla oli tarkoituksena kutsua kaikki edellisen vuoden aikana kastettujen lasten perheet pikkukirkkoon, jossa perheet olisivat halutessaan saaneet omaksi oman lapsensa kastelehdet. Tämä toteutui kuitenkin vasta vuoden 2024 tammikuussa. Suosittua Hääyö-tapahtumaa suunniteltiin myös vuodelle 2023, mutta se ei jostain syystä saanut kannatusta. 2.3.2023 vihittiin ainoastaan kaksi paria. Kaikkien kirkollisten toimitusten määrä väheni edellisestä vuodesta.

Kirkkokahvitoiminta on vakiintunut osaksi jumalanpalvelusten toimintaa ja tämä vapaaehtoisten järjestämä kahvitus on ollut osa melkein jokaista jumalanpalvelusta. Sekä seurakunnan työntekijät että seurakuntalaiset ovat kokeneet toiminnan myönteisenä, sillä se antaa mahdollisuuden vapaamuotoiseen keskusteluun ja kohtaamiseen. Kun edellisenä vuonna vapaaehtoiset kaipasivat toiminnassa vakituiseen henkilökunnan apua, oli kuluneena vuonna toiminta jo melko itsenäistä.

Jumalanpalvelusfoorumissa sovittujen jumalanpalvelusryhmien toimintaa kokeiltiin vuoden 2023 aikana muutaman ryhmän kanssa. Kokemukset tästä olivat myönteisiä, vaikka pientä alkukankeuttakin oli. Loppuvuoden aikana asiaan palattiin uudessa foorumissa. Piispa antoi kehitystehtäväksi jumalanpalvelusryhmien toiminnan saamiseksi vakituiseksi. Asian kehittämistä jatkettiin.

Aikuistyön vastuuryhmä jatkoi kokoontumisia 2 krt toimikaudessa ja siihen kuuluivat jäseninä Anita Snellman (pj.), Liisa Väättäinen, Anneli Puurunen, Armi Salo, Reetta Tuppurainen, Maisa Tiirikainen, Marketta Heiskanen ja Pauli Soranta (sihteeri). Työryhmän nimi vaihdettiin sen toimintaa paremmin kuvaavaksi Aikuistyön ideointiryhmäksi. Ideointiryhmä toimi hyvin aktiivisesti ja sen ideoimia tapahtumia olivat mm. erilaiset aikuisille tarkoitetut teemaillat. Kutsuttuina vieraina olivat Paavo Kettunen (luento: Kuka minä todella olen), Eero Junkkaala ja Lea Kujanpää (luennot: Jeesus, ihminen ja Jumala, Armolahjat – rakentava karismaattisuus) sekä Olli Seppänen (luento ja elokuva: Pelkosenniemi 1939). Tilaisuudet tavoittivat suuren joukon seurakuntalaisia. Vuoden 2023 aikana käynnistettiin seurakuntavierailun suunnittelu Viroon, suunnittelu ajankohtana syyskuu 2024.

## Tilastot

Jumalanpalvelukset toteutuivat toimintavuonna 2023 normaalisti, ennen koronapandemiaa opitun mukaisesti. Vuonna 2023 lukumääräisesti eniten oli erilaisia messuja (pääjumalanpalvelukset, viikkomessut sekä konfirmaatiomessut, yhteensä 122 kpl), seuraavaksi erilaisia hartaushetkiä (mm. keskipäivän hartaudet ja erilaiset hartaudet kouluissa ja laitoksissa, yhteensä 96 kpl), vähiten sanajumalanpalveluksia (37 kpl). Jumalanpalveluksiin osallistui paikan päällä yhteensä yli 16000 henkilöä, missä oli nousua useampi tuhat verrattuna edelliseen vuoteen.

YouTube kanavan kautta kuvastriimattuja jumalanpalveluksia (sisältäen kaikki kirkonmenot, mm. ekumeeninen hartaushetki sekä yksityiset konfirmaatiomessut) oli kaikkiaan 45 ja katselukertoja yhteensä 15135. Keskimäärin katselukertoja siis 336/ lähetys. Jos kokonaisuudesta lasketaan pois suljetun linkin takana olleet konfirmaatiomessut, on tilaisuuksia 38 ja katsojakertoja kaikkiaan 14711. Keskiarvo nousee silloin 387 katsojakertaan/ tilaisuus. Muita videoituja tapahtumia oli yhteensä 17 ja niissä, katselukertoja yhteensä 4817 (Ka 283/ lähetys). Näissä oli mukaan laskettuna striimatut luennot, juhlat sekä videohartaudet (pääsiäisenä ja jouluna). Äänistriimatut lähetykset tavoittivat kuuntelijoita yhdestä kuulijasta useisiin satoihin.

Kirkollisten toimitusten lukumäärä laski kauttaaltaan. Voimakkaimmin laskua oli avioliittoon vihkimisissä ja avioliittojen siunaamisissa, joissa laskua oli peräti 36 kappaletta. Tämä voi osittain johtua siitä, että korona-aikana peruuntuneet vihkimiset olivat toteutuneet edellisenä vuonna. Myöskään Hääyö- tapahtuma ei vuonna 2023 tavoittanut avioon aikovia aiempien vuosien laajuudessa.

Kirkollisten toimitusten määrän lasku selittää myös sen, että toimituksiin osallistui aiempaa vähemmän ihmisiä (vuonna 2022 10323 henkilöä ja vuonna 2023 8710 henkilöä). Toisaalta voi olla myös niin, että tilastot alkavat hiljalleen olla lähempänä totuutta, sillä käyttäjät ovat tilastoineet tapahtumia aiempaa paremmin. Esimerkiksi kastetoimitusten tilastointi toteutui papiston osalta vuonna 2023 100 prosenttisesti.

Laitoksissa pidettävät hartaushetket toteutuivat lähes suunnitellusti. Aiempiin vuosiin verrattuna Kunnanpaikassa ja terveyskeskuksessa pidettävien hartauksien määrää vähennettiin yhteistyökumppaneiden aloitteesta. Näiden lisäksi laitoksissa käytiin pyydettyä esimerkiksi toimittamassa sairaan ehtoollishetkiä. Mahdollisuudesta osallistua seurakunnan jumalanpalveluselämään verkon välityksellä pidettiin aktiivisesti esillä ja palautteen mukaan laitoksissa jopa kokoonnuttiin yhteiseen tilaan seuraamaan striimattuja jumalanpalveluksia.

Aikuistyön tapahtumat kokosivat mukavasti osallistujia, yhteensä ideointiryhmän suunnittelemiin tilaisuuksiin osallistui noin 200 henkilöä. Erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävä työ oli luontevaa. Seurakunta oli edelleen mukana esimerkiksi Siilifolk- tapahtumassa ja otteluisäntänä Siipen miesten pesäpallo-ottelussa. Kunnan ja seurakunnan jo perinteeksi muodostunut kansanlaulukirkko Mäntyranan kesäteatterilla toteutettiin entiseen tapaan.

### Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

<b>Jumalanpalvelukset ja kirkolliset toimitukset</b>	<b>Toteutuma 2022</b>	<b>Toteutuma 2023</b>
Kaikki jumalanpalvelukset yhteensä, kpl	164	159
Kaikkiin jumalanpalveluksiin fyysisesti osallistuneet, hlö	13 711	16 284
Kaikkiin jumalanpalveluksiin verkon kautta osallistuneet, hlö	12 160 (ka 338)	15 135 (ka 336)
Kirkollisiin toimituksiin osallistujia, hlö	10 323	8 710
Hartauksia, kpl	123	96
Hartauksiin osallistuneita, hlö	10 947	9 792
Juhlat (kaikki työmuodot), kpl	29	31
Juhliin osallistuneita, hlö	812	961
Ryhmät (kaikki työmuodot), kpl	981	1 219
Ryhmiin osallistuneita	6 888	14 520
Muut tilaisuudet (kaikki työmuodot), kpl	211	170
Tapahtumiin osallistuneita, hlö	8 440	7 990
Koulutus-, keskustelu- ja luentotilaisuudet, kpl	100	101
Koulutus-, keskustelu- ja luentotilaisuuksiin osallistuneet, hlö	5 300	4 949

## Tiedotus ja viestintä (1012100000)

### Tehtävä

Viestintä ja vuorovaikutus on kirkon ydintoimintaa. Samaan aikaan viestinnän tehtävänä on tukea ja tehdä näkyväksi kaikkea kirkon toimintaa. Siilinjärven seurakunnan viestintä luo moni-ilmeistä julkisuuskuva seurakunnasta välittämällä avointa, oikeaa ja monipuolista tietoa niin seurakunnan sanomasta ja toiminnasta kuin hallinnosta ja taloudesta. Työyhteisöviestinnällä vahvistetaan seurakunnan johtoa, työkuultuuria ja työhyvinvointia ja luodaan verkostoja. Kaikessa viestinnässä kiinnitetään huomiota vuorovaikutukseen ja kohtaamiseen.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Suuntaamme viestintää uuden strategian mukaisesti ja päivitämme viestintästrategian.*

Viestintästrategia on edelleen vaiheessa, mutta toimimme jo sen mukaisesti. Käytämme viestintää jäsenyyden ja osallisuuden vahvistajana. Jatkamme uusien toiminta- ja palvelumuotojen kehittämistä, huomioiden erilaisten kohderyhmien tarpeet. Tutkimme uusia viestinnän kanavia ja teknologioita. Teemme yhteistyötä ja verkostoidumme.

*Kehitämme verkkoviestintää palvelumuotoilun avulla, huomioiden verkkopalvelun, sosiaalisen median, videot ja suoratoistot. Lisäämme vuorovaikutteisuutta seurakunnan viestinnässä ja pyrimme siten vahvistamaan yhteisöllisyyttä ja tavoitavuutta. Kehitämme edelleen uusia palvelu- ja toimintamuotoja.*

Sometyön kehittäminen jatkuu edelleen, mutta tälläkin kertomuskaudella kaikkien kanavien kattavuus oli kasvussa. Facebookin lisäksi seurakunta toimii Instagramissa, YouTubeessa sekä nuorisotyön puolesta Tiktokissa. Twitterin muututtua X:ksi päätimme kanavalla toistuvan vihapuheen vuoksi jättää sen ainakin toistaiseksi jäähyllä.

Tapahtumia ja tilaisuuksia nostettiin säännöllisesti päivittäin somestooreihin, ja niiden keskimääräinen näkyvyys oli 80–200 katsojaa/stoori. Stooreihin linkitettiin sivustot tai kanavat, joista löytyi lisätietoja (esim. tapahtuma tai uutinen) tai toimintoja (esim. Nettiradio tai YouTube--striimaus). Somekanavilla on kullakin yli 1 000 seuraajaa. Tavoitavuus vaihtelee kirkkovuoden ja tapahtumien mukaisesti todella paljon, mutta esimerkiksi Facebookissa tavoitamme 4 000–12 000 ihmistä viikossa.

Some on otettu keskitetysti käyttöön myös eri työaloilla, joilla on keskitytty nimenomaan kohderyhmän tavoittavan kanavan käyttämiseen (esim. lapsityö tavoittaa kohderyhmänsä parhaiten viestimällä Instagramissa).

Siilinjärven kirkossa toimitettavat hartaudet ja jumalanpalvelukset ovat kaikki olleet kuultavissa audiotriiminä ja tallenteina seurakunnan omassa Nettiradiossa. Nettiradion työkalua kehitettiin ja uudistettiin. Radio Sandelsin taajuuksilla ja nettiradiossa on ollut radiojumalanpalvelukset noin kahden kuukauden välein. Jumalanpalvelukset on striimattu seurakunnan YouTube--kanavalle joka toinen viikko. Kaikista striimauksista viestimme säännöllisesti lehdissä, verkkosivuilla sekä somessa.

Videohartauksien sarjoja tuotettiin pääsiäisenä ja jouluna, molempina 7 kpl. Lisäksi työalat kuvasivat videoita. Videot välitettiin somen ja seurakunnan YouTube-kanavan kautta, jolla oli vuoden lopussa yli 1,1 tuhatta tilaajaa.

*Jatkamme työyhteisöviestinnän kehittämistä työhyvinvoinnin ja palvelujen laadun parantamiseksi.*

Koko työyhteisön tavoittavan uuden intran suunnittelu jatkuu edelleen. Sharepoint-perustainen intranet-alusta on rakennettu kokonaiskirkollisessa yhteistyössä.

Henkilöstön viestintäkoulutus on tapahtunut tiimikokouksissa sekä henkilökohtaisella opastuksella, joka on ollut tehokas keino varsinkin some-osaamisen päivittämisen suhteen.

## Arviointia

Viestinnän työalan kertomusvuotta värittivät monet onnistuneet tapahtumat, seurakuntatalon remontti ja sen loppuminen, piispantarkastus ja marraskuinen piispan visitaatio sekä vuoden 2024 seurakunnan 100-vuotisjuhluvuoden suunnittelu ja siihen liittyvään historiateokseen kuvaaminen.

Seurakuntatalon ja sen piha-alueen remontin myötä saimme sähköiset infotaulut (ulkona ja sisällä).

Yhteistyö ja verkostoituminen median ja paikallisten toimijoiden kanssa on ollut onnistunutta ja korostunut yhteistyössä tehdyissä tapahtumissa (esim. luennot, Arjen ateriat, Siilifolk ja iltatorit). Yhteistyö alan oppilaitosten kanssa on myös antoisaa ja jatkuvaa: kertomuskauden aikana viestinnässä oli neljä työssäoppijaa Ingmanedulta. He suorittivat työssä oppiessaan eri kursseja valokuvauksen ja graafisen suunnittelun opintoihin liittyen.

Seurakuntalehti Kirkko ja koti ilmestyi 11 kertaa. Jokaisessa lehdessä on Siilinjärveltä juttu sekä toimitetut tapahtumien rivi-ilmoitukset sekä kirkolliset ilmoitukset. Paikallislehti Uutis-Jousessa ilmoitettiin viikoittain viestinnässä tehdyillä ilmoituksella sekä pääsiäisenä yksisivuisella ja joulunaikaan nelisivuisella seurakuntaliitteellä.

## Musiikkityö (1012220000)

### Tehtävä

Siilinjärven seurakunnan musiikkityön ydintehtävänä on Jumalan sanan julistaminen musiikin keinoin. Seurakunnan musiikkityön toteutumisesta vastaavat kanttorit. Kanttori vastaa musiikista seurakunnan jumalanpalveluksissa sekä kirkollisissa toimituksissa ja tilaisuuksissa, hoitaa musiikkikasvatustyötä ja edistää musiikin käyttöä seurakunnan eri toiminnoissa. Musiikkityö järjestää vuosittain konsertteja sekä omin että vierailevin voimin. Luonteeltaan musiikkityö on seurakunnan muut työalat läpäisevää toimintaa ja edistää musiikin monipuolista käyttöä seurakunnan eri toiminnoissa.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Jumalanpalvelukset ja kirkolliset toimitukset ovat musiikillisesti monipuolisia ja laadukkaita. Pyydämme musiikkiavustajia säännöllisesti (kolmena sunnuntaina/kk) avustamaan Jumalanpalveluksissa.*

Seurakunnan kuorot ovat säännöllisillä esiintymisillään rikastuttanut seurakuntamme jumalanpalveluselämää. Kuorojen lisäksi muita soittajia ja laulajia on ollut avustamassa jumalanpalveluksissa. Pääjumalanpalveluksien osalta on toteutunut säännölliset musiikkiavustajat (kolmena sunnuntaina/kk). Bändikämpässä harjoittelevat soittoporukat ovat avustaneet perjantaimessuissa sekä Vuorelan iltamessussa.

*Seurakuntalaiset saavat mahdollisuuksia korkeatasoisen kirkkomusiikin kuunteluun. Järjestämme yhteislauutilaisuuksia sekä muita musiikkitilaisuuksia ja konsertteja eri ikäisille seurakuntalaisille.*

Musiikkitilaisuuksia oli 50 kpl, joihin osallistui paikan päällä yht. 4 845 hlöä.

Vuoden aikana striimattiin kolme konserttia: 4.4. Getsemanesta Golgatalle-konsertti 3 000 katselukertaa, 2.5. Kaukametsä-konsertti 2 000 katselukertaa ja 20.12. Oi jouluyö -konsertti 9 000 katselukertaa.

Kesällä pidettiin kesäpäivän musiikkituokioita 6 kpl sekä pari muuta konserttia.

Seurakunnan järjestämiä joulukonsertteja pidettiin 8 kpl. Kauneimpia joululauluja järjestettiin normaaliin tapaan.

*Kehitämme seurakunnan musiikkiryhmiä: kirkkomuskari, lapsikuoro, nuortenkuoro, gospelkuoro Lähde, Sola Gratia-kuoro, virsikuoro sekä projektiluonteiset musiikkiryhmät, mm. Vivox-kvartetti.*

**Vuorelan lapsikuorossa** oli kevätkaudella kuorolaisia 15 ja syyskaudella lapsikuorolaisia on ollut 30. Pääsääntöisesti paikalla on 25. Lapsikuorolla oli 8 esiintymistä vuonna 2023. Kuoro esiintyi Jumalanpalveluksissa, iltamessuissa, kauneimmissa joululauluissa ja perjantaimessussa.

**Nuorten kuorossa** lauloi 25 nuorta. Kuoro avusti seurakunnan tilaisuuksissa 8 kertaa. Kuoro esiintyi mm. jumalanpalveluksissa, kauneimmissa joululauluissa ja striimatuissa konserteissa 4.4. ja 20.12.

**Gospelkuoro Lähteessä** lauloi 11 naista, 6 sopraanoa ja 5 alttoa. Kuoro esiintyi vuoden mittaan 7 kertaa jumalanpalveluksissa, kahdessa konsertissa sekä kauneimmissa joululauluissa.

**Sola Gratia**-kuorossa oli 24 laulajaa, 9 sopraanoa, 6 alttoa, 4 tenoria ja 5 bassoa. Kuoro esiintyi vuoden mittaan 12 kertaa. Keväällä kuoro piti kevätkonsertin sekä Siilinjärvellä 24.5. että Lapinlahdella 28.5., yhteistyössä Lapinlahden seurakunnan kuoron kanssa.

**Virsikuorossa** oli 15 laulajaa. Kuoro esiintyi jumalanpalveluksissa 6 kertaa.

Projektiluonteisista musiikkiryhmistä mainittakoon **Vivox-kvartetti**, joka esiintyi vuoden mittaan 4 kertaa.

**Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023**

	<b>Toteuma 2022</b>	<b>Suunnitelma 2023</b>	<b>Toteuma 2023</b>
Musiikkitalaisuuksia, kpl	51	40	50
Musiikkitalaisuuksiin osallistuneita, hlöä	4 146	6 000	4 845
Musiikkiryhmiä, kpl	7	8	7
Musiikkiryhmissä jäseniä, hlöä	140 (sis. muskarit)	90	150 (sis. muskarit)
Musiikkiryhmillä esiintymisiä, kpl	35		45
Musiikkitalaisuuksia YouTubessa, kpl	5	5	3
YouTubessa katselukertoja, kpl	14 416	8 000	14 600



## Kasvatustyö

### Varhaiskasvatus (101230000)

#### Tehtävä

Peruslähdekohtana on kasteopetus ja siitä nousevat arvot sekä lapsen ja perheen hyvä elämä. Työalan tehtävänä on tukea kotien kristillistä kasvatusta.

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

##### *Seurakuntalaiseksi kasvaminen lapsesta alkaen*

Päiväkerhoja järjestimme sekä seurakuntatalolla että Vuorelan kirkolla. Osallistuimme perhemessujen toteutukseen 4 kertaa vuoden aikana. Osallisuutta vahvistimme myös järjestämällä perheillan päiväkerholaisten perheille kevätkauden aikana sekä palautekyselyn syyskauden lopulla. Pieniä, alle kouluikäisiä, seurakuntalaisia kutsuimme vanhempineen Kakarakesteihin eli syntymäpäiväjuhliin 8 kertaa vuoden aikana. Käynnistimme perhemuskaritoiminnan seurakuntatalolla yhdessä musiikkityön kanssa.

##### *Vanhemmuuden tukeminen ja vertaistuen antaminen*

Perhekerhojen ja kahvilatoiminnan kautta tarjosimme vanhemmille matalan kynnyksen vertaisryhmätöitä, missä oli mahdollista saada tukea arkisen aherruksen keskelle sekä eväitä jaksamiseen ja kasvatukseen haasteisiin. Vanhemmuutta tuimme myös tarjoamalla Arjen apu -toimintaa yhdessä diakoniatyön kanssa. Tarjosimme lounasruokaa kevätkauden aikana Kirkkopalveluiden organisoiman tukihankkeen rahoituksella yhdessä perhekerhoryhmässä. Syyskaudella Vuorelan kirkolla aloitettiin lapsiparkkitoiminta 2–6-vuotiaille lapsille.

##### *Yhteistyö Siilinjärven kunnan varhaiskasvatuksen sekä Perhekeskuksen kanssa*

Teimme päiväkotivierailuja pääsiäisen ja joulun aikaan. Sen lisäksi kutsuimme kunnan varhaiskasvatuksen väkeä joulukirkkoihin sekä hautausmaavierailuille Pyhäinpäivän aikaan.

Perhekerhot ja Kahvila Kupponen toimivat osana Pohjois-Savon perhekeskuksen avointa kohtaamispaikkaverkostoa. Seurakuntatalon päiväkerhoryhmä toteutti vuorovierailuja Pilke-päiväkodin kanssa.

#### Arviointia

Perhekerhojen kävijämäärät ovat palanneet korona-aikaa edeltävälle tasolle. Yhteistyösopimuksen tekeminen Siilinjärven kunnan kanssa ei vielä toteutunut toimintakertomusvuoden aikana, mutta sopimus on tarkoitus tehdä vuoden 2024 aikana. Toimintavuoden aikana eläkkeelle siirtyi kaksi lastenohjaajaa, joista toisen toimi täytettiin määräaikaisena.

#### Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	<b>Toteuma</b>	<b>Suunnitelma</b>	<b>Toteuma</b>
	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2023</b>
Päiväkerhoryhmissä osallistujia	65	50	64
Perhekerholaisten käyntikerrat (sis. kahvilan ja puistokerhot)	500	400	1 453
Kakarakesteihin osallistuneita	350	300	301
Päiväkerhovierailut/ kohdatut henkilöt (sis. joulukirkot ja hautausmaavierailut)	-	-	34/ 2 111

# Iltapäiväkerhotyö (1012390000)

## Tehtävä

Iltapäivätoiminta on osa kirkon kasvatustoimintaa, joka perustuu kristilliseen ihmiskäsitykseen ja arvomaailmaan.

## Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Tukea kodin ja koulun kasvatustyötä, edistää lasten hyvinvointia, tarjota lapsille mahdollisuus osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan*

Kevätkauden aikana järjestimme iltapäivätoimintaa kahdessa toimipisteessä, Kasurilan ja Toivalan kouluilla. Syyskaudella oli tarkoitus aloittaa iltapäivätoiminta muutaman vuoden tauon jälkeen Vuorelan kirkolla ja näin ollen Toivalan iltapäiväkerho jäi pois seurakunnan toimintavastuusta. Vuorelaan ei kuitenkaan tullut riittävästi kerholaisia, joten toiminta ei päässyt siellä alkamaan. Ennen kerhojen alkua syksyllä kutsuimme kerholaiset vanhemman kanssa tutustumaan iltapäiväkerhoon sekä ohjaajiin. Syyskaudella järjestimme myös vanhempien iltapäivän tarjoiluineen, missä vanhemmat pääsivät tutustumaan iltapäivätoimintaan lasta hakiessaan. Kouluun lähtevien siunaamiskirkot järjestimme sekä Siilinjärven kirkossa että Vuorelan kirkossa.

Kesäaikana järjestimme 1.-2. -luokkalaisille kesiskerhot seurakuntatalolla ja Vuorelan kirkolla sekä perheleirin yhdessä diakoniatyön kanssa.

Syyskaudella käynnistimme Vuorelan kirkolla Puuhis-kerhon 1-3-luokkalaisille.

### *Vastuullisuus luonnosta*

Iltapäiväkerhoissa koulujen pihat luovat hyvät ja turvalliset mahdollisuudet luonnon hyödyntämiseen liikkumiseen ja pelaamiseen. Ulkoilimme kerhoissa päivittäin. Myös kesiskerhoissa teimme päivittäin retkiä lähiympäristöön ja ihmettelimme luonnon kasvua kesän kynnyksellä.

Kerhoissa tutkimme ja havainnoimme luonnon ilmiöitä eri vuodenaikoina. Opettelimme kiinnittämään huomiota veden ja sähkön kulutukseen sekä puhuimme lajittelun tärkeydestä luonnon säästämiseksi. Keräsimme roskia teiden varsilta. Iltapäiväkerhoissa käytimme kierrätysmateriaaleja jatkuvasti ja järjestimme kestäväan kehitykseen liittyvän taidenäyttelyn vanhemmille syyskaudella järjestetyssä vanhempainiltapäivässä.

Välipalaruokailussa pyrimme välttämään ruokahävikkiä.

## Arviointia

Seurakunnan toiminnan päättyminen Toivalan iltapäiväkerhossa näkyy iltapäiväkerholaisten määrän vähentymisenä.

Toimintavuoden aikana siirtyi eläkkeelle kaksi lastenohjaajaa. Syyskaudelta vähentyneestä iltapäiväkerhor ryhmästä vapautunutta työvoimaa hyödynnettiin muihin varhaiskasvatuksen tehtäviin ja uusiin avauksiin mm. Puuhis-kerhoon ja lapsiparkkiin. Neuvotteluja iltapäivätoiminnan uudelleen käynnistämisestä, Vuorelan kirkolla syksyllä 2024, on käyty.

## Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	<b>Toteuma</b>	<b>Suunnitelma</b>	<b>Toteuma</b>
	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2023</b>
Iltapäiväkerholaisia	110	110	69
Kesiskerholaisia	54	30	53

## Nuorisotyö (1012360000)

### Toiminta-ajatus

Nuorisotyö pohjautuu kristilliseen ihmiskäsitykseen, johon kuuluu suhde itseen, suhde Jumalaan, suhde lähimmäiseen ja suhde muuhun luomakuntaan. Varhaisnuorisotyössä tuetaan kotien kristillistä kasvatusta ja otetaan huomioon eri-ikäisten lasten elämän kysymykset ja hengelliset tarpeet. Tarkoituksena vahvistaa 7-14-vuotiaiden lasten ja perheiden osallisuutta seurakunnassa yhteistyössä kaikkien niiden aikuisten kanssa, jotka haluavat tukea lasten kasvua.

Nuortentoiminta on nuoria osallistavaa, kristityn identiteettiä vahvistavaa ja hengellistä elämää hoitavaa. Pidämme tärkeänä suvaitsevaisuus- ja rauhankasvatusta, syrjäytymisen ehkäisyä sekä nuoren tukemista vastuulliseen elämään.

Erityisnuorisotyössä kohdennetaan työpanosta erityistä tukea tarvitseviin lapsiin ja nuoriin sekä heidän perheisiinsä. Lasten ja nuorten huoltajia tuetaan heidän kasvatustehtävässään. Tavoite on, että nuori kokee olevansa hyväksytty ja löytää elämälleen mielekkyyden Jumalan luomana ja lunastamana. Lapsen ja nuoren itsetuntoa pyritään vahvistamaan, jotta hän pystyisi omaehtoiseen ja vastuulliseen elämään sekä toimimaan monimutkaistuvassa ja ristiriitaisessa maailmassa. Erityisnuorisotyöllä tarjotaan niin nuorille, nuorille aikuisille, kuin aikuisillekin mahdollisuus toimia seurakuntayhteydessä lähimmäisten hyväksi ja näin elää todeksi omaa uskoaan.

Seurakunta toimii Partiolippukunta Kuilun Kulkijat ry:n taustajärjestönä. Partiolippukunta toimii itsenäisesti oman toimintasuunnitelmansa pohjalta.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Perinteiset Kirkonmäki kuhisee-tapahtumat ovat yksi näkyvin yhteistyön muoto eri työalojen ja erityisesti lapsityön kanssa. Niiden lisäksi järjestämme kesällä lapsityön kanssa yhdessä 7-10-vuotiaiden lasten leiripäivän Ruokoniemessä. Varhaisnuorisotyön järjestämät Vipinää-illat ja jokunen kerhoryhmä kutsuvat mukaan alakouluikäisten ohella myös esikouluikäisiä lapsia.*

Kaikki tapahtumat toteutuivat yhtä Vuorelan Vipinää-iltaa lukuun ottamatta. Apu- ja kerhonojajaajat olivat toimintapisteissä ja he kutsuivat samalla oman kerhoryhmänsä perheineen mukaan kaikenikäisten tapahtumiin.

*Venäläisen rahaston avulla järjestämme kerhonojajaajien ja pyhäkouluopettajien koulutusillan.*

Järjestimme koulutusillan nuorille ohjaajakoulutuksessa oleville Polku-teemalla. Ohjaajana toimi Step-kouluttaja.

*Koko nuorisotyön työala on mukana ohjaajakoulutuksessa ja sen suunnittelussa, josta nuoret saavat eväitä perhe-, lapsi-, varhaisnuorisotyö- ja rippikoululeirien isosen tehtäviin sekä alakouluikäisten harrastekerhojen ohjaamiseen. Tavoitteena yhteisten linjojen hiominen nuoria, vapaaehtoisia ja koko nuorisotyön työalaa palvelevaksi kokonaisuudeksi.*

Työntekijät laativat "Iske"-ohjaajakoulutusrunгон, jota he ovat toteuttaneet yhdessä.

*Nuorisotyö on aktiivinen toimija suunniteltaessa Etelä-Siilinjärven nuorisotyö- ja seurakuntatyötä.*

Ei ole toteutunut.

*Nuorten vaikuttajaryhmän toiminnan kehittäminen seurakunnan nuorisotyöhön kiinteästi kuuluvaksi osa-alueeksi.*

Toiminta on integroitu osaksi isoppi-ohjaajatoimintaa.

*Erityisnuorisotyön toiminta siirtyy osaksi varhaisnuorisotyö- ja nuorisotyötä. Etsimme työaloille lisää sopivia muotoja erityistä tukea tarvitsevien lasten kohtaamiseksi.*

Tuimme kuljetuskustannuksissa pienluokan retkipäivää Kuopioon sekä koulukirkkokyytejä. Jaoimme myös pienluokkien oppilaille stipendejä. Kehitystyö on edennyt, mutta sen etenemiseen ovat vaikuttaneet henkilövaihdokset.

*Erityisnuorisotyö tekee kouluvierailuita viikoittain.*

On toteutunut. Etenkin JoPo-yhteistyö on ollut toimivaa.

## Arviointia

Omien harrastekerhojen määrä laski. Kouluilla toimii iltapäivisin harrastamisen Suomen malli -kerhotoimintaa, joihin monet lapset osallistuvat. Myös seurakuntatalon remontti vähensi kouluikäisten kerhotarjontaa. Yhteistyössä 4H:n ja Kuvataideyhdistyksen kanssa pidettävät kerhot toimivat kevätkauden Siilinjärven kylän alueella. Vuorelan kirkolla yhteistyökerhot ja yksi oma kokki-ilta jatkuivat ennallaan. Toivalan koululla toimi kevätkauden perjantaisin sähly, mutta syksyllä ei ryhmää päästy aloittamaan ohjaajapulan vuoksi. Syyskaudella seurakuntatalolla alkoi kaksi omaa kerhoa ja kaksi muuta olivat yhdistysten kanssa pidettäviä ryhmiä. Alle 15-vuotiaiden seurakunnan jäsenten maksuttomat 7-14-vuotiaiden leirit ovat tulleet aina täyteen. Jatkossa voisimme periä pienen leirimaksun.

Työntekijöiden tehtäviin tuli muutoksia niin, että yksi viranhaltijoista aloitti syksyllä rippikoulukoordinaattorin tehtävät, kun aiemmin niitä tehtäviä hoitanut jäi opintovapaalle. 7-14-vuotiaiden leireillä on tällä hetkellä työskennellyt 1-2 vakinaista työntekijää ja heidän vastuullaan on ollut noin 30-40 alaikäistä. Tarvetta olisi lisätä leireille työntekijöitä jo leiriturvallisuutta ajatellen. Myös leirin yö valvojalle olisi tarvetta ehkäisten alueen häiriötilanteita.

Kouluyhteistyössä katsomuskasvatus alakouluilla on puhuttanut yleisesti ja se on heijastunut myös seurakunnan ja koulujen väliseen yhteistyöhön muuttaen jonkin verran muotoaan. Suunnitelmassa onkin laatia opetustoimen ja seurakunnan sopimus, johon kirjattaisiin yhteiset käytännöt. Kouluyhteistyöhön sisältyi muutamalla alakoululla päivänavauksia sekä vierailuja, joita toteuttivat nuorisotyönohjaajat, kuin myös omilla kummikouluillaan diakonit, kanttorit ja papit. Lisäksi lähellä sijaitsevista kouluista käytiin kirkkoseikkailuissa ja osallistuttiin joulu- ja kevätkirkkoihin. Muille kouluille järjestimme kirkkohetket paikan päällä. Siilinjärvellä on 8 alakoulua.

Ohjaajakoulutuksen runkoa on uusittu, jotta työmäärä jakautuisi tasaisemmin niin vapaaehtoisille kuin työntekijöille. Etelä-Siilinjärven osalta nuorisotyö ei ole päässyt tavoitteisiinsa, tämä johtuu työntekijä vaihdoksesta, sillä viranhaltija on ollut opintovapaalla. Viransijainen on ollut yhteydessä yhteistyökumppaneihin asian tiimoilta. Nuorten vaikuttajaryhmä on integroitu osaksi vapaaehtoista isoppi-toimintaa, joskin se vielä hakee paikkaansa. Yksi nuorisotyönviranhaltija puolestaan oli osan vuotta 2022 ja 2023 virkavapaalla, jonka vuoksi numeraalisetkaan tavoitteet eivät välttämättä ole toteutuneet. Nuortenleirien hinta on vaikuttanut leirille osallistuvien nuorten määrään vähenemiseen parin vuoden aikana oleellisesti. Ahmon koulun purkutilanne vei Pärkki-päivystyshuoneen, jossa nuoria kohdattiin isommassa määrin.

Syksyllä 2023 tapahtui työntekijämuutos Johtava kasvatuksen viranhaltijan vaihdettua työpaikkaa. Erityisnuorisotyön varsinainen virka lakkautettiin ja erityisnuorisotyö integroitiin osaksi vs. nuorisotyönohjaajan työtä. Tämän takia myös tavoitteet eroavat edellisestä toimintakertomuksesta.

## Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	<b>Toteuma 2022</b>	<b>Suunnitelma 2023</b>	<b>Toteuma 2023</b>
Kouluikäisten tapahtumat / osallistujat	10 / 264	12 / -	11 / 168
7 - 4 v. leirit + perheleiri +retket / osallistujat	11 / 235	6 / -	9 / 209
Harrastuskerhoja (sis. yhteistyökerhot) / osallistujat	34 / 287	33 / -	19 / 137
Isosina lasten-, nuorten ja perheleireillä, Kesiskerhoissa/kerhonohtajina ja tapahtuma-avustajina toimineita	47 / 47	38 / -	48 / 42
Ohjaajakoulutukseen osallistuneet ja vapaaehtoiset pienryhmäohjaajat	104	-	97
Nuorteniltoihin ja Perkkiksiin osallistuneet	1 702 (sis. Pärkki)	-	503
Koulun Pärkkitoiminta			567
Nuorten leirit / osallistujat	3 / 62	3 / 60	1 / 16
Erytysnuorisotyön koulu- ja oppilaitosvierailut / kohdatut henkilöt	30 / -	-	12 / 94
Joustava kesätyötoiminta vko	2	2	2
Partion ohjaajat	25	-	24
Partiolaisten määrä / partioryhmiä	123 / 21	-	136 / 16
Partion retket ja leirit / osallistujia	/ 459	-	17 / 344
Vuosiavustus Kuilun Kulkijat ry:lle €	4 000	4 000	4 000

## Rippikoulutyö (1012350000)

### Tehtävä

Rippikoulu on noin puolen vuoden, sisällöltään 80 tunnin mittainen prosessi, joka koostuu seurakuntayhteysjaksosta, intensiivijaksosta ja konfirmaatiosta. Rippikoulu vahvistaa nuoren uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa häntä elämään kristittyinä. Rippikoulussa pohditaan yhdessä elämää, suhdetta Jumalaan ja muihin ihmisiin. Rippikoulussa nuori saa varusteita hengellisen elämän hoitamiseen, tutustuu omaan seurakuntaan sekä oppii kristillisen opin keskeisiä asioita (Suuri Ihme, rippikoulusuunnitelma 2017).

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Nuoret ovat osallisia, tulevat kuulluiksi ja saavat vaikuttaa.*

*Nuori on mukana suunnittelemassa, toteuttamassa ja arvioimassa rippikouluun. Ohjaajat, rippikoululaiset ja isokset pyrkivät rakentamaan yhdessä rippikoulusta kokonaisuuden, jossa nuorten tarpeet tulevat kuulluiksi ja huomioituiksi. Rippikoululaiset pääsevät vaikuttamaan rippikoulun sisältöön jo suunnitteluvaiheessa. Heti rippikoulun alussa kysytään nuorten toiveita ja tarpeita rippikoulun suhteen. Leiriorientaatiopäivässä (nk. lähijakso) voidaan myös kerätä kirjallisesti toiveita intensiivijakson suhteen (millaisia työskentelyjä rippikoululainen toivoo, kuinka hän oppii parhaiten, mitä rippikoulun teema-alueita toivotaan). Toiveet huomioidaan intensiivijaksoa rakentaessa. Rippikoululaiset asettavat myös ryhmän yhteisiä tavoitteita, joita tarkastellaan intensiivijakson aikana.*

Rippikoululaisilta kyseltiin toiveita ja tarpeita, joita mahdollisuuksien mukaan toteutettiin pääjaksolla. Rippikouluun on hyvä luoda yhteiset toimivat kyselymallit. Isosten toiveet tulivat paremminkin esille.

#### *Monipuolinen rippikoulutarjonta*

*Nuorille tarjotaan erilaisia rippikouluvaihtoehtoja. Perinteisten leirikeskukseen järjestettävien rippileirien lisäksi nuorille tarjotaan mahdollisuus osallistua liikunnallisiin rippikouluihin (seikkailu- ja liikuntaripari), pienryhmärippikouluun tai päivärippikouluun. Tavoitteena on, että jokainen löytäisi itselleen sopivimman tavan osallistua rippikouluun. Myös muualla rippikoulunsa käyvien ryhmä huomioidaan omana ryhmänään ja seurakuntayhteysjaksoon panostetaan.*

Tarjosimme 12 ryhmää heille, jotka halusivat käydä pääjakson omassa seurakunnassa. Yksi ryhmä koottiin nuorista, jotka osallistuvat ainoastaan seurakuntajaksoon Siilinjärvellä, leirijaksolle he osallistuivat järjestöissä tai muissa seurakunnissa. Erityisrippikoulua tarjottiin Kuopion ja Siilinjärven alueella myös erityisnuorille, joka oli tarkoitettu lähinnä kehitysvammaisille. Toimintakertomusvuonna ei erityisrippikoulussa ollut siilinjärveläisiä osallistujia. Pienryhmärippikouluun osallistui 4 nuorta, joille järjestettiin viikonloppuleirejä ja iltakokouksia. Seikkailurippikoulu toteutettiin Ruunaan koskilla vaeltaen. Liikuntariparia ei järjestetty, vaan se tarjottiin jo ilmoittautumisvaiheessa tavallisena leiririppikouluna, koska edellisenä vuotena liikuntapainotteiselle leirille ei saatu tarpeeksi osallistujia.

#### *Rippikoulu kasvattaa ehtoolliselle*

*Rippikoulu valmistaa nuorta itsenäiseen ehtoollisella käymiseen. Ehtoollisopetus annetaan jo rippikoulun alkuvaiheessa. Ehtoollisella käydään vähintään kaksi kertaa ennen konfirmaatiota yhdessä oman ryhmän ja ohjaajan kanssa.*

Joka ryhmässä järjestettiin pääjaksolla ainakin yksi messu, jossa nuoret saivat ehtoollista. Talven seurakuntayhteysjaksolla pari ryhmää ohjaajineen osallistuivat ehtoolliselle.

#### *Rippikoulu edistää yhteisöllisyyttä*

*Vuonna 2023 kerätään rippikoulupassiin enää kolme merkintää entisen seitsemän sijaan. Rippikoulupasseista luovutaan asteittain vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteena on, että kaikkiin tapahtumiin osallistutaan ryhmänä, yhdessä ryhmän ohjaajien kanssa.*

Passiin kerättiin kaksi jumalanpalvelus/messukäyntiä sekä yksi nuorten tilaisuus. Muut tilaisuudet tapahtuivat koko ryhmän ohjaajan johdolla.

## Arviointia

Rippikoulu arvokas nuoren ja heidän perheidensä kohtaamisen ajanjakso, joten rippikoulun jatkuvakehittäminen ja siihen panostaminen on tärkeää.

Pienryhmärippikouluun osallistui vain 4 nuorta, joten emme tarjonneet sitä vaihtoehtoa enää jatkossa, koska leirikeskuksesta pidettävät leirijaksot vievät paljon henkilökunnan työaika. Jatkossa ohjaamme pienemmästä ryhmästä hyötyvät nuoret päivärippikouluun ja jaamme rippikoulun tarpeen mukaan kahteen pienempään työskentelyryhmään. Seikkailurippikoulun ohjaajilta vaaditaan vaellus- ja erätaitoja, joten rippikoulutarjonnassa on hyvä ottaa myös tämä huomioon. Ryhmään on kyllä aina ilmoittautunut parikymmenpäinen joukko.

Nuorten nepsy- ja ahdistusoireilua huoltajat tuovat esille jo suurimmaksi osaksi ilmoittautumislomakkeella, joten ohjaajilla on ollut mahdollisuus keskustella asioista hyvissä ajoin nuoren ja kotiväen kanssa ennen pääjaksoa ja huomioida asiat päiväohjelmassa. Sukupuolisensitiiviseen työotteeseen on sisällynyt mm keskustelu- ja opetuskuulttuuri sekä mm leiriohjelman saunavuorotarjonta. Jatkossa olisi hyvä, jos voisimme keskustella ja tulla paremmin tutuiksi jokaisen rippikoulunuoren ja hänen huoltajansa kanssa ennen pääjaksolle osallistumista.

Kesäksi palkattiin rippikoulutyöhön kaksi kesäteologia ja yksi kesänuorisiohjaaja, joista osa osallistui myös lasten- ja perheleireille sekä erityisnuorisotyöhön.

Rippikoulusta viestittiin avoimesti ulospäin. Kutsukirje lähetettiin elokuussa kaikille seuraavana vuonna 15-vuotta täyttävälle seurakuntalaisille. Työalan viestinnässä käytettiin monipuolisesti eri sosiaalisen median palveluita. Ohjaajat ja isokset huolehtivat rippikoulun viestinnästä yhdessä viestintäsuunnittelijan kanssa. Huoltajilla ja nuorilla on paljon kysymyksiä, joten jatkossa voisimme järjestää koululuokissa infokierrokset ja huoltajille mahdollisuuden osallistua verkossa tapahtuvaan infoiltaan ennen ilmoittautumisajan alkua.

## Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	<b>Toteuma</b>	<b>Suunnitelma</b>	<b>Toteuma</b>
	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2023</b>
15 vuotta täyttäviä srk:n jäseniä	284	274	302
Oman srk:n rippikouluun osallistuneita	253	245	270
Muulla rippileirinsä käyneet (srk-yhteysjakso kotiseurakunnassa)	24	20	32
Rippikouluissa työskennelleet isokset (+isosvas- taavat)	80	75	59

## Muu lapsi- ja nuorisotyö / A. Venäläisen rahasto (1992391240)

### Tehtävä

Siilinjärven seurakunnalla on Aaro Venäläisen 12.2.1957 tekemän testamentin toteuttamista varten Aaro Venäläisen rahasto. 11.5.2016 vahvistettujen sääntöjen mukaan rahaston tarkoituksena on jakaa kurssi- ja koulustusstipendejä siilinjärveläisille opiskelijoille sellaisiin opintoihin, jotka antavat pätevyyden kirkon lapsi- ja nuorisotyön tehtäviin, sekä Siilinjärven seurakunnan vapaaehtoistyössä toimivien kerhohjaajien ja pyhäkoulunopettajien koulutukseen.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Kurssi- ja koulustusstipendit julistetaan haettavaksi vuosittain 31.10. mennessä. Stipendien hakumahdollisuuksista tiedotetaan seurakunnan kotisivuilla ja sen lisäksi suoraan oppilaitoksiin.*

Kertomusvuoden haussa määräaikaan mennessä stipendiä haki yksi henkilö, jolle myönnettiin 550 € suuruinen stipendi opintokustannuksiin sekä omakustanteisiin opintomatkoihin. Stipendien hakumahdollisuudesta tiedotettiin seurakunnan verkkosivuilla ja suoraan oppilaitoksille.

### Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	<b>Toteuma</b>	<b>Suunnitelma</b>	<b>Toteuma</b>
	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2023</b>
Myönnettyt stipendit (€)	3 050	2 700	550



# Diakoniatyö ja diakoninen perhetyö (1012410000)

## Tehtävä

Diakoniatyön tavoitteena on, että seurakunta on toinen toistaan tukeva, välittävä ja kohtaava yhteisö, joka rohkeasti toteuttaa lähimmäisen rakkautta ja hyvää elämää Siilinjärvellä, Suomessa ja maailman laajuisesti. Tavoitteemme on oikeudenmukainen yhteiskunta, jonka jäsenet elävät kohtuullisesti. Seurakuntaan tullaan löytämään vastauksia elämän suuriin kysymyksiin ja seurakunnasta lähdetään palvelemaan Jumalan maailmaa.

## Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

### *Yksilökohtainen työ*

Suurin osa työajasta käytettiin kohtaavaan työhön. Asiakkaita tavattiin vuonna 2023 kaikkiaan 1679. Yksilöllinen asiakastyö on diakoniatyössä luovuttamatonta. Asiakkaita tavattiin sovitusti diakoniatoimistossa tai heidän kodeissaan. Inflaatio, työpaikkojen väheneminen ja Ukrainan sodan aiheuttama elinkustannusten nousu (ruoka, sähkö, polttoaine) näkyi vasta vuoden viimeisinä kuukausina asiakasmäärässä. Osana diakoniatyötä kohdattiin Ukrainasta sotaa paenneita ihmisiä pyrkimyksenä heidän kotoutumisensa tukeminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa.

### *Yhteisöllinen työ*

Arjen aterioiden ympärille rakennettu yhteisöllinen olohuonetoiminta mahdollistui koko vuoden ajan Etelä-Siilinjärven alueella ja keskustan seurakuntatalolla syyskuusta vuoden loppuun. Olohuonetoiminnan tavoitteena oli saada ihmisiä liittymään seurakunnan toimintaan uudella tavalla. Ryhmiä koottiin eri aiheiden pariin. Ryhmiä ohjasivat vertaisryhmäohjaajan koulutuksen saaneet vapaaehtoiset, mm peliryhmässä ja Kulttuuri-klubissa. Toivon kahvila aloitti toimintansa syksyllä läheisensä menetäneiden vertaistukiryhmänä.

### *Yhteistyö*

Yhteis- ja verkostotyöhön panostimme eri työalojen, aluetoimijoiden, -järjestöjen, hiippakunnan toimijoiden kanssa. Jokainen työntekijä osallistui oman virkansa painotusalueen mukaisesti työryhmiin ja palaveriin.

Lapsiperheitä tukevaa Arki apu -työtä jatkettiin lapsityön kanssa. Tieto apua tarvitsevista perheistä tuli kunnan lapsiperheyksikön työntekijöiltä tai suoraan perheiltä itseltään. Keväällä järjestettiin leiripäivä ukrainalaisperheille Ruokoniemen leirikeskuksesta ja kesällä perheleiri yhdessä lapsityön kanssa.

Diakoniatyöntekijät osallistuivat sovitusti rippikoulujen vanhempainiltaan ja diakoniaopetuspäivä toteutettiin Vuorelassa kaikille rippikoululaisille. Lisäksi Raija Hallikainen oli työntekijänä rovastikunnan erityisrippikoulussa. Kuopion hiippakunnan Diakonianeuvoittelukunnan toiselle toimintakaudelle (2021–23) jatkoi L. Tiilikainen. Neuvottelukunnan tavoitteena on kehittää ja tukea hiippakunnassa toteutettavaa diakoniatyötä. Erja Valkonen toimi JUKO:n pääluottamusmiehenä ja Liisa Tiilikainen varatyösuojeluvaltuutettuna.

Vuoden 2023 alusta toteutettu hyvinvointialueelle siirtyminen vaikutti yhteistyöntekemiseen kunnan eri toimijoiden kanssa. Iso palvelujärjestelmän muutos edellyttää myös diakonian viranhaltioilta palveluohjausta, että ihmiset saavat löytävät heille kuuluvat palvelut.

Yhteistyö sujui hyvin kunnan vanhustyötä tekevien ja Marak-työryhmän (moniammatillinen riskien arviointityöryhmä) kanssa. Yhteistyötahoista tapasimme sovitusti maahanmuuttoyksikön työntekijät ja loppuvuonna aikuissosiaalityöntekijät.

Vapaaehtoistyön saralla kuulumme Pohjois-Savon alueen valikkoverkoston. Valikkoverkosto ideoi yhteisesti ”iloa vapaaehtoisuudesta” -teemalla vapaaehtoistyön kampanjaa somessa, ja toimii vapaaehtoistyön koordinaattorin työväliseinä. Valikkoverkoston kuuluu alueen järjestö-, seurakunta-, ja kuntatoimijoita.

## Arviointia

Diakoniatyölle asetetut tavoitteen ovat toteutuneet toimintavuoden kuluessa. Hyvinvointialueelle siirtymisen on puolestaan luonut haastetta löytää yhteistyötahot asiakastyössä, että toimintojen toteutuksessa. Sururyhmään ei kevätkaudella ollut riittävästi ilmoittautuneita mutta syksyllä järjestettiin kaksi ryhmää, joita toista ohjasivat kaksi diakonian viranhaltiaa ja toista diakonian viranhaltija teologin kanssa.

## Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	Toteuma 2022	Suunnitelma 2023	Toteuma 2023
Asiakaskontaktit, hlö	1 853		1 679
Avustusmääräraha, €	42 000	40 000	22 857
Taloudelliset avustukset, kpl	329		188
EU-ESR, aineellisen tuen hankeraha €			1 500
Arjenateriat/keskim. kävijämäärä Vuorela, Siilinjärvi	80 / 25		80 / 40
Vertaisryhmät, kpl/hlö	3		3
Vapaaehtoisia	40		40

## Kansainvälinen diakonia (1012700000)

### Tehtävä

Kirkko ja järjestöjen tekemä kehitysyhteistyö, humanitaarinen avustustoiminta, vaikuttamistyö, lähimmäisenrakkauden toteuttaminen. Konkreettisia toimia tukea jokaisen ihmisarvoista ja oikeudenmukaista elämää koulutuksen, toimeentulon turvaamisen ja rauhantyon kautta. Kohdistetaan työtä heihin, joiden hätä on suurin ja joita muut eivät auta.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Yhteisvastuukeräys koko seurakunnan yhteiseksi toiminnaksi.*

Arjen aterioiden, Yhteisvastuukeräyksen lipaskeräyksen ja yhteisvastuulle kohdennettujen kolehtien tuotto muodostivat suurimmat keräystuoton vuonna 2023. Lisäksi järjestettiin perheille Kirkonmäki-kuhisee tapahtuma Laskiaisena yhdessä muiden työalojen kanssa Vuorelassa. Keräystuotto nousi verrattuna edellisiin vuosiin ja oli 11 122,16 €. Suurin osa tuotosta koostui eri tapahtumista, etenkin Arjen ateriat -tapahtumista.

*Monikulttuurinen seurakunta. Huomioidaan moninaisuus Siilinjärvellä, jonka kautta lähimmäisenrakkauden ajattelumaailma kantautuu seurakuntaan.*

Ukrainasta tulleiden pakolaisten määrä on 260 vähentynyt n 160. Osa heistä on hakenut kotipaikka-oikeutta Siilinjärveltä, osa on lähtenyt muualle työ- tai perhesyiden takia, osa heistä on palannut takaisin Ukrainaan. Kulttuuriklubin tarkoituksena on olla kohtaamispaikka ukrainalaisille ja suomalaisille kerran kuukaudessa Vuorelan kirkolla. Syksystä 2023 he ovat osallistuneet vapaaehtoisina eri tapahtumien toteuttamiseen mm Arjen aterioilla ja kranssityöpajassa. Ukrainalaisille järjestettiin leiripäivä Ruokoniemen leirikeskuksesta, kukkasidontakurssi ja Keraamiikkatyöpaja Linnoven keramiikkastudiolla.

*Ystävyyseurakuntatyön ylläpitäminen ja tietouden lisääminen.*

Hyvien suhteiden ylläpito toteutui sähköisiä välineitä käyttäen. Marraskuussa Tarton Paavalin seurakunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä kävi seurakuntamme vieraina.

## Arviointia

Yhteisvastuukeräys on kirkon näkyvin ja vanhin sen toteuttama hyväntekeväisyyskampanja. Keräyksen kokonaistuotto seurakunnassamme oli vuonna 2023 yhteensä 11 122,16 €. Rahankeräyksen ohella vähintään yhtä tärkeää on saada viestinnällistä näkyvyyttä YV-keräyksen esille nostamista aiheista.

### Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	<b>Toteuma</b>	<b>Suunnitelma</b>	<b>Toteuma</b>
	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2023</b>
Avustus Kirkon Ulkomaanapu €	9 000	9 000	9 000
Avustus Tarton Paavalin seurakunta €	2 000	2 000	2 000
Yhteisvastuukeräyksen nettotuotto (seurakunnalle jäävä osuus 20 %) €	5 759,30		11 122,16

## Perheneuvonta (1012420000)

### Tehtävä

Perheneuvonta käsittää Kuopion perheasiain neuvottelukeskuksesta yhteistyösopimuksen perusteella ostetut palvelut siilinjärveläisille asiakkaille.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Seurakunta tarjoaa siilinjärveläisille mahdollisuuden käyttää maksuttomasti Kuopion seurakuntayhtymän ylläpitämän perheasiainneuvottelukeskuksen palveluja.*

Kirkkoneuvosto hyväksyi 18.1.2022 uuden sopimuksen PNK:n kanssa, joka astui voimaan 1.1.2023 alkaen. Aiempi Siilinjärven seurakunnan ja Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän välinen sopimus perheneuvontapalvelujen järjestämisestä tehtiin 11.9.1992. Tämä sopimus oli voimassa 31.12.2022 asti.

## Arviointia

Koronapandemian alettua vuoden 2020 alussa PNK:n palvelujen käyttö lisääntyi vuositasolla yli 50 % vuoteen 2019 verrattuna. Vuonna 2021 Siilinjärven kunta lupautui maksamaan 10.000 € siilinjärveläisten käyttämistä PNK:n palveluista. Vuosina 2022 ja 2023 Siilinjärven kunta ei ole enää osallistunut näihin kustannuksiin. Siilinjärveltä käyntejä toimintakertomusvuonna 2023 PNK:ssa oli yhteensä 48. Asiakaskäyntejä oli 311, joista sovitteluja 2, parikäyntejä 295 ja yksilökäyntejä 14. PNK:n lasku perheneuvontapalveluista Siilinjärven seurakunnalle vuonna 2023 oli 25.780 €.

### Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	<b>Toteuma</b>	<b>Suunnitelma</b>	<b>Toteuma</b>
	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2023</b>
Siilinjärveläisten käyntikerrat Kuopion perheasiain neuvottelukeskusella (1 mod. =45 min)	250	250	311
Perheasiain neuvottelukeskuksen palveluihin käytetyt rahat	25 012 €	25 000 €	25 780 €

## Sairaalasielunhoito (1012430000)

### Tehtävä

Sairaalasielunhoito on pääasiassa potilaiden parissa tapahtuvia henkilökohtaisia keskusteluja, yksityisiä ja yleisiä ehtoollisen viettoja sekä hartaushetkiä. Sairaalasielunhoitotyö tarjoaa kristillisen kirkon palveluja potilaiden, heidän omaistensa, läheistensä ja henkilökunnan ulottuville.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Varataan riittävästi aikaa sielunhoidollisiin keskusteluihin potilaiden ja omaisten kanssa.*

Toimintavuonna sielunhoidollisia keskusteluja potilaiden ja omaisten kanssa käytiin paljon. Sielunhoidollisten keskustelujen tarve lisääntyi samalla kun haetaan siunaamisten määrä lisääntyi.

*Toimitetaan ehtoollistilaisuuksia ja hartaushetkiä terveyskeskuksen vuodeosastolla ja laitoksissa.*

Ehtoollistilaisuuksia ja hartaushetkiä terveyskeskuksen vuodeosastolla ja laitoksissa jäi paljon toimimatta, koska laitoksiin oli koronapandemian takia vierailukiello lähes koko toimintavuoden ajan. Yksityinen ehtoollisenvietto oli kuitenkin pyydettyä mahdollista järjestää koko toimintavuoden ajan.

*Osallistutaan Pieksämäen seurakunnan palkkaaman Vaalijalan alueen seurakuntien kehitysvammaopin viran kustannuksiin ja Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän ylläpitämän sairaalasielunhoidon kustannuksiin siilinjärveläisten potilaiden osalta Kuopion Yliopistollisessa sairaalassa.*

Seurakunta korvasi laadittujen sopimusten perusteella Pieksämäen seurakunnalle osuutensa Vaalijalan alueen seurakuntien kehitysvammaopin viran kustannuksista ja Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymälle osuuden sairaalasielunhoidon kustannuksista siilinjärveläisten potilaiden osalta Kuopion Yliopistollisessa sairaalassa.

### Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	Toteuma 2022	Suunnitelma 2023	Toteuma 2023
Vaalijalan kehitysvammaisten papin kustannusosuus (€)	3 907	4 000	3 934
KYSin sairaalasielunhoidon kustannusosuus	10 029	11 000	12 299

## Sielunhoito (1012550000)

### Tehtävä

Sielunhoito perustuu kristilliseen ihmiskäsitykseen ja lähimmäisenrakkauteen. Sielunhoidon avulla tuetaan ihmistä kokonaisvaltaisesti elämän eri käänteissä ilon, vastoinkäymisten, surun, pahan mielen ja syyllisyyden hetkinä. Yksityinen sielunhoito on erityisesti papin tehtävä. Työntekijää sitoo vaitiolovelvollisuus.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Kokonaisvaltaisen ihmisyiden puolustaminen ja tukeminen sekä yksilön uskonnollisen ja muun vakaumuksen kunnioittaminen.*

Sielunhoitotyötä on toteutettu kahdenkeskisissä keskusteluissa, ryhmissä, rukouksessa, ripissä ja ehtoollisessa. Sielunhoitokeskustelut on käyty luottamuksellisina ja aikaa niihin on varattu asiakkaan tarpeiden mukaisesti.

### Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	Toteuma 2022	Suunnitelma 2023	Toteuma 2023
Yksityisiä ehtoollisenviettoja	12	30	15
Yksityiseen ehtoollisenviettoon osallistuneita	14	70	18

## Lähetystyö (1012600000)

### Tehtävä

Lähetystyö on kirkon perustehtävä. Se perustuu Pyhän Kolmiyhteisen Jumalan toimintaan maailmassa. Lähetystyö on evankeliumin julistamista ja lähimmäisen rakkauden osoittamista kaikille ja kaikkialle maailmaan. Seurakunta elää kaikessa toiminnassaan ja työmuodoissaan lähetystä todeksi ja toteuttaa sitä. Lähetys alkaa kotoa ja jatkuu maan ääriin saakka.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Yhteistyö paikallisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Ollaan aktiivisia sosiaalisessa mediassa ja jaetaan saatavilla olevaa tietoa. Kannustetaan seurakuntalaisia monipuoliseen osallistumiseen.*

Korona-ajan hellitettyä on lähetysten tilaisuuksia pystytty järjestämään entiseen malliin ja saatu nimikkolähettejä vierailulle seurakuntaan. Vapaaehtoisten panos lähetystyössä on ollut merkittävä. Yhteistyötä on sekä rovastikunnallisella, hiippakunnallisella, valtakunnallisella että kunnallisella tasolla.

*Vapaaehtoistyön kehittäminen.*

Seurakunnan nettisivuilla on tiedotettu vapaaehtoistoiminnasta. Myös henkilökohtaisten kontaktien kautta on saatu uusia vapaaehtoisia toimijoita lähetysten tilaisuuksiin ja piireihin.

*Lähetystyön integroiminen osaksi kaikkea seurakunnan toimintaa.*

Lähetystyö on ollut esillä niin lapsityössä, nuorisotyössä, rippikouluissa kuin aikuisten toiminnassa. Lähetystyön pappi on pitänyt aiheesta luentoja ja vieraillut muiden pappien tavoin lähetyspiireissä. Nimikkolähettien vierailujen myötä on lähetystyö tullut tutuksi myös muille kuin lähetysten aktiiveille.

## Arviointia

Piispantarkastuksessa piispa kiinnitti huomiota vapaaehtoisten panokseen lähetystyössä, koska heidän tukensa on seurakunnassamme euromääräisesti lähes samalla tasolla kuin seurakunnan budjetista menevä tuki. Toinen seikka, mihin piispa kiinnitti huomiota, oli se, että seurakuntamme tukee melko tasapuolisesti lähes kaikkia kirkon virallisia lähetysjärjestöjä, sen kummemmin valikoimatta niitä. Kolmas seikka, mikä kaikenlaisen yhteistyön kannalta on olennaista, on lähetystyön organisoiminen seurakunnassamme: siihen osallistuu viranhaltijoista koostuva tiimi, lisäksi vapaaehtoisten vastuuryhmä ja kolmannella tasolla paikalliset lähetyspiirien ja lähetyskellarin vetäjät ja aktiivit.

Erityisesti nuoria kaivattaisiin lisää toimintaan.

## Maahanmuuttotyö

Maahanmuuttotyöllä ei ole omaa budjettia vaan sen kulut, esim. lahjaksi menevät Raamatut tai muut kirjat, on kustannettu lähetystyön budjetista. Maahanmuuttajia on kohdattu lähinnä kirkollisissa toimituksissa.

### Toimintaa kuvaavat tunnusluvut 2023

	Toteuma 2022	Suunnitelma 2023	Toteuma 2023
Vapaaehtoistyöntekijät, hlöä	70	70	70
Lähetysrenkaassa jäseniä, hlöä	111	100	55
Lähetystyön tilaisuuksia, hlöä	30	30	55
Tilaisuuksissa osallistujia, hlöä <small>*Tilastointi muuttui v. 2023 alusta ja erot edelliseen voivat johtua siitä.</small>	3 500	3 500	550*
Talousarvioavustukset	87 000	87 000	87 000

## Käyttötalousosa

Pääluokka 2 SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA	TA kuluva 2023	TA muutok- set 2023	TA muutos- ten jälkeen	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-187 360		-187 360	-110 928,50	-76 431,50	59,2
Toimintakulut (ulkoiset)	2 036 410		2 036 410	1 890 897,10	145 512,46	92,9
Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 849 050		1 849 050	1 779 968,60	69 080,96	96,3
Toimintakulut (sisäiset)	1 228 950		1 228 950	1 281 984,19	-53 034,19	104,3
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	3 078 000		3 078 000	3 061 952,79	16 046,77	99,5
Sisäiset vyörytyserät	760 260		760 260	789 944,96	-29 684,96	103,9
Työälakate (ulkoiset ja si- säiset)	3 838 260		3 838 260	3 851 897,75	-13 638,19	100,4

# HAUTATOIMI (pääluokka 4)

## Hautaustoimi (1014040000)

### Tehtävä

Hautaustoimen tehtävänä on vastata Siilinjärven ev.lut. seurakunnan hautausmaiden rakennusten ja muun kiinteän ja irtaimen omaisuuden sekä hautausmaiden, puisto- ja piha-alueiden hoidosta ja kunnossapidosta sekä hautainhoitorahastosta.

Hautaaminen on Suomessa yhteiskunnallinen tehtävä, joka on lainsäädännön kautta annettu evankelisuterilaisen kirkon hoidettavaksi. Hautaustoimien tavoitteena on luoda puitteet hienotunteiselle ja asianmukaiselle vainajan siunaamiselle, hautaamiselle ja muistamiselle sekä vaalia kristillisiä arvoja.

Hautausmaakiinteistöjen tehtäväalueen tarkoituksena on seurakunnan omistamien hautausmaiden ja niillä olevien kiinteistöjen hoidosta ja ylläpidosta huolehtiminen kunnioittaen hautausmaiden kulttuuriperintöä ja vaalien hautausmaita puistomaisina rauhan tyysijoina. Varsinaisen hautaustoimen tehtävänä on huolehtia hautaustoimintaan liittyvien palvelujen tarjoamisesta kirkkolain ja -järjestyksen, hautaustoimilain, hautaustoimen ohjesäännön ja muiden säännösten ja päätösten perusteella.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Uusimme Viinamäen hautausmaan aluevalaistuksen ja kasteluverkoston sekä vaunuvajan ympäristön.*

Aluevalaistuksen ja kasteluverkoston uusiminen on tarkoitus tehdä vuoden 2025 aikana.

*Rakennamme Viinamäen hautausmaalle sekä huoltorakennuksen pihalle roskakatokset.*

Huoltorakennuksen pihan roskakatos valmistui kesällä. Hautausmaalle roskakatokset saadaan aluevalaistuksen ja kasteluverkoston uusimisen yhteydessä.

*Huolehdimme hautausmaista ja hautausmaiden kiinteistöistä suunnitelmallisesti ja laadukkaasti.*

Asiakaspalautteiden perusteella tavoite saavutettiin ja hautausmaiden työntekijät huolehtivat hautausmaista laadukkaasti.

*Saamme hoitamattomien hautojen kuulus- ja lunastusmenettelyn päätökseen.*

Kirkkoneuvosto hyväksyi joulukuun 2023 kokouksessaan seurakunnan hallintaan siirtyvien hoitamattomien hautojen listauksen. Omaisilla on mahdollisuus poistaa hautamuistomerkit 30.6.2024 mennessä. Seurakunta poistaa kivet kesällä 2026. Kahden vuoden ajan omaisilla on vielä mahdollisuus lunastaa hautaoikeus. Päätökset tehdään viranhaltijapäätöksinä.

*Toteutamme ympäristöohjelmaa ja olemme mukana hakemassa uutta ympäristödiplomia hautatoimen osalta.*

Ympäristöohjelman auditointi suoritettiin 30.10.2023. Kaikessa toiminnassamme toteutamme ympäristöohjelmaa.

## Tunnusluvut

	2023	2022	2021
<b>Hautausmaakiinteistöt, tilat yht. 1 588 m<sup>3</sup></b>			
Sähkönkulutus kWh / m <sup>2</sup> Viinämäki	32 216	33 608	34 886
Sähkönkulutus kWh / m <sup>2</sup> Rauhanpuisto	50 147	47 308	47 986
Vedenkulutus m <sup>3</sup> Viinämäki	48,8	41,4	43,1
Vedenkulutus m <sup>3</sup> Rauhanpuisto	10,9	13,1	14,0
Toimintatuotot kaikista kuluista, %	10,2	12,3	13,7
<b>Varsinainen hautaus toimi</b>			
Hautausten lukumäärä	146	154	132
Hautauksista uurnahautauksia	67 (45,9 %)	63 (40,9 %)	59 (44,7 %)
Luovutetut uudet hautapaikat	27	62	42
Haudatuista oman seurakunnan jäseniä	100	104	92
Haudatuista muun seurakunnan jäseniä	23	28	18
Haudatuista väestökisteriin kuuluneita	23	22	22
Kulut € / hautaus	829	551	599
Tuotot € / hautaus	380	164	148
Nettokulut (toimintakate) € /hautaus	449	388	450
Toimintatuotot kaikista kuluista, %	45,8	29,7	24,8

## Käyttötalousosa

Pääluokka 4 HAUTATOIMI	TA kuluva 2023	TA muutok- set 2023	TA muutos- ten jälkeen	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	30 900		30 900	76 752,00	-45 852,00	248,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-276 700		-276 900	-328 874,54	52 174,65	118,9
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-246 000		-246 000	-252 122,54	6 322,65	102,6
Toimintakulut (sisäiset)	-200		-200	-325,00	-125,00	162,5
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-246 000		-245 000	-252 447,54	6 447,65	102,6
Poistot ja arvonalentumiset	-14 400		-14 400	-18 772,12	4 372,12	130,4
Laskennalliset erät	-52 300		-52 300	-105 166,67	52 866,67	201,1
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-312 700		-312 700	-376 386,33	63 686,44	120,4



# KIINTEISTÖTOIMI (pääluokka 5)

## Kiinteistötoimi (1015020000, 1015060101, 1015070000, 1015080000, 1015100000)

### Tehtävä

Kiinteistötoimen tehtävänä on tukea ja mahdollistaa seurakunnallista toimintaa tarjoamalla palveluita, ylläpitämällä maa- ja piha-alueita ja rakennuksia sekä tarjoamalla tarkoituksenmukaiset, kustannuksiltaan kohtuulliset ja puitteiltaan turvalliset tilat myös kehittyvälle toiminnalle. Kiinteistö- ja hautaustoimen tulevaisuudensuunnitelmat lähtevät Kirkon energia- ja ilmastostrategian *Hiilineutraali kirkko 2030* tavoitteista.

Kiinteistötoimen toiminnan pohjana toimii kirkkovaltuuston 8.12.2022 hyväksymä Kiinteistöstrategia 2023–2032.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

*Ison salin, kahvion, keittiön, eteis- ja wc-tilojen sekä seurakuntatalon ulkoalueiden remontti valmistuu 31.7.2023 mennessä.*

Remontti luovutettiin sisäosien osalta käyttöön 31.5.2023 ja ulkoalueiden osalta 30.6.2023. Ensimmäiset tilavaraukset uudistetuissa tiloissa oli 1.7.2023.

*Kunnostamme Vuorela-Toivalan seurakuntakeskuksen piha-alueen.*

Seurakuntakeskuksen pihasta poistettiin suuri mänty ja piha-alue asfaltoitiin uudelleen. Parkkialueen lämmitys- ja latauspisteiden uusimisen yhteydessä v. 2025 tehdään parkkialueelle maalaukset ja lisätään sähköinen infotaulu.

*Seurakuntatalon parkkialueelle lämmitys- ja latausjärjestelmän asennus.*

Pakkasten ja lumen tultua järjestelmä oli käytössämme.

*Hankimme Ruokoniemen kiinteistöille Optiwatti-järjestelmän, joka mahdollistaa kiinteistötekniikan, mm. huonetilojen lämpötilojen säätelymiseen, etänä.*

Optiwatti asennettiin Ruokoniemeen keväällä 2023.

*Uusimme tonttien päätyviä vuokrasopimuksia ja myymme tontteja. Myymme yhden tuottamattomaksi katsotun huoneiston. Kunnostamme seurakunnan omistamia vuokrahuoneistoja ajantasaisiksi vaihtamalla mm. keittiökalusteita.*

Päätyviä tonttien vuokrasopimuksia ei ollut yhtään, mutta muutama edellisen vuoden huvilatontin lunastajista halusi ostaa lisämääräalan ja yksi vuoden 2022 vuokrasopimuksen jatkajista päätyikin lunastamaan tontin. Teetimme Vanhan pappilan Hietarantatonttien arvion Savon Kiinteistö LKV:llä. Vuorelan Peltokulman 61 m<sup>2</sup> rivitaloasunto myytiin 57 000 euron hintaan kesäkuussa. Vuokrahuoneistojen kunnostamista ei tänä vuonna aloitettu, mutta tarpeet on kartoitettu ja ne huomioidaan tulevien vuosien talousarvioissa.

*Käytämme Granlund Manageria tehokkaasti kiinteistöjen kunnossapitosuunnitelman mukaisesti. Pienennetään energiakulutusta ja parannetaan energiatehokkuutta.*

Kiinteistöstrategia sisältää rakennusten pitkän ajan kunnossapitosuunnitelman. Grandlund Manager huoltokirja on ollut tukemassa kiinteistöjen kunnossapitoa.

*Hoidetaan metsätaloutta kestävästi, tehdään ympäristötyötä ja kannetaan vastuu luomakunnasta.*

Seurakunnan metsät ovat hyvässä kunnossa ja niitä hoidetaan metsäsuunnitelman mukaisesti.

### Toimintasuunnitelman tavoitteiden lisäksi kiinteistöissä suoritettiin muita remontteja ja korjauksia:

Kirkkoon asennettiin valokuitu. Valosalissa (entinen Päätysali) oli vesivahinko, jonka jäljet korjattiin ja vaihdettiin lattiamateriaali. Remonttialueen lukituksen vaihdon yhteydessä vaihdettiin seurakuntatalon kaikkien ulko-ovien ja useiden sisäovienkin lukitus iLoq-järjestelmälle. Vuorelan sakastin katto korjattiin vuoden 2022 vesivahingon jäljiltä. Ruokoniemen majoitusrakennukseen asennettiin kaksi ilmalämpöpumpua, alueelle laitettiin kameravalvonta, uusittiin kappelin kaiteet ja maalattiin saunarakennuksen terassilaudat ja vielä loppuvuodesta korjattiin päärakennuksen ilmanvaihto.

## **Keittiötoimi (1015500531, 1015500532, 1015500550)**

### **Tehtävä**

Keittiötoimen tehtävänä on tukea ja mahdollistaa seurakunnallista toimintaa tarjoamalla palveluita sekä tarjoamalla tarkoituksenmukaiset, kustannuksiltaan kohtuulliset ja puitteiltaan turvalliset tilat myös kehittyvälle toiminnalle. Kiinteistö- ja hautaustoimen tulevaisuudensuunnitelmat lähtevät Kirkon energia- ja ilmastostrategian *Hiilineutraali kirkko 2030* tavoitteista. Keittiötoimi tuottaa pääosin seurakunnan omien tehtäväalueiden tarvitsemat ravitsemuspalvelut.

### **Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen**

*Haetaan uudelleen Kirkon ympäristödiplomia.*

Seurakunnan ympäristöohjelma auditoitiin 30.10.2023. Ympäristödiplomi saataneen kevään 2024 aikana.

*Kaikissa seurakunnan tapahtumissa tarjotaan Reilun kaupan kahvia ja teetä ja säännöllisesti myös muita Reilun kaupan tuotteita.*

Aiempien vuosien tapaan Reilun kaupan tuotteet ovat tarjolla seurakunnan eri tilaisuuksissa ja tapahtumissa.

## Tunnusluvut

	2023	2022	2021
<b>Kirkko tilat yhteensä 600 m<sup>2</sup></b>			
Sähkönkulutus kWh	24 647	21 056	21 256
Ullkoiset toimintakulut € / pv	255 €	252 €	265 €
<b>Seurakuntatalo, tilat yhteensä 2 564 m<sup>2</sup></b>			
Lämmönkulutus MWh (sis. kirkko)	781,4	870,2	959,5
Sähkönkulutus kWh	195 983	195 206	193 247
Vedenkulutus m <sup>3</sup> (sis. kirkko)	707,6	840,3	673,1
Ullkoiset toimintakulut € / pv	884 €	937 €	918 €
<b>Vuorelan srk-keskus, tilat yht. 4 776 m<sup>2</sup></b>			
Lämmönkulutus MWh	241,5	241,5	158,5*
Sähkönkulutus kWh	86 659	90 340*	91 615
Vedenkulutus m <sup>3</sup>	130,6	160,8	100,5
Ullkoiset toimintakulut € / pv	390 €	357 €	439 €
<b>Ruokoniemen leirikeskus, tilat yht. 873</b>			
Sähkönkulutus kWh (sis. lämpö)	187 075	196 604	198 703
Vedenkulutus m <sup>3</sup>	312	283	257
Ullkoiset toimintakulut € / pv	382 €	434 €	362 €
<b>Osakehuoneistot</b>			
Rivitalo- ja huoneistoja	1	1	2
Kerrostalo- ja huoneistoja	9	9	9
Vuosikate	53 263 €	-21 274 €	38 548 €
<b>Maa- ja metsätalous</b>			
Metsämaan pinta-ala ha	733	733	733
Hakkuumäärä m <sup>3</sup>	5 483	10 088	8 213
Hoitotoimenpiteitä ha	70	28	101
Vuokrattuja tontteja 31.12.	94	100	107
Vuosikate	234 637 €	421 103 €	442 550 €
<b>Keittiötoimi, toimintakulut yht.</b>	157 675 €	102 540 €	135 438 €
Seurakuntatalon keittiö	63,9 %	64,9 %	44,9 %
Vuorelan srk-keskuksen keittiö	18,2 %	2,4 %	13,8 %
Ruokoniemen keittiö	17,9 %	32,7 %	41,4 %
Toimintakulut € / pv	432 €	288 €	380 €

\*) Mittarilukemat puutteellisia

## Käyttötalousosa

<b>Pääluokka 5 KIINTEISTÖTOIMI</b>	TA kuluva 2023	TA muutok- set 2023	TA muutos- ten jälkeen	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	390 480		390 480	477 396,92	-86 916,92	122,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 154 606		-1 154 606	-1 080 901,46	-73 704,97	93,6
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-764 126		-764 126	-603 504,54	-160 621,89	79,0
Toimintatuotot (sisäiset)	1 275 100		1 275 100	1 361 689,90	-86 589,90	106,8
Toimintakulut (sisäiset)				-415,90	415,90	0,0
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	510 974		510 974	757 769,46	-245 798,89	148,3
Poistot ja arvonalentumiset	-454 400		-454 400	-484 159,15	23 759,15	106,5
Laskennalliset erät	-50 950		-50 950	-289 059,62	238 109,62	567,3
Työälakate (ulkoiset ja sisäi- set)	5 624		5 624	-15 449,31	21 072,88	-274,7

## 2 Tuloslaskelman toteutuminen

### Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

	TP 2022	TA kuluva 2023	TA muutok- set 2023	TA yhteensä	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
<b>Toimintatuotot</b>	<b>947 505,08</b>	<b>624 090,00</b>		<b>624 090,00</b>	<b>-675 273,66</b>	<b>51 183,66</b>	<b>108,2</b>
Korvaukset	57 423,98	55 500,00		55 500,00	25 676,59	29 823,41	46,3
Myyntituotot	23 459,66	16 310,00		16 310,00	21 723,39	5 413,39	133,2
Maksutuotot	138 404,77	125 080,00		125 080,00	97 955,47	27 124,53	78,3
Vuokratuotot	143 136,80	134 700,00		134 700,00	148 928,71	14 228,71	110,6
Metsätalouden tuotot	320 411,56	220 000,00		220 000,00	235 549,36	15 549,36	107,1
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	20 020,43	36 650,00		36 650,00	30 000,71	6 649,29	81,9
Tuet ja avustukset	15 456,18	16 750,00		16 750,00	11 544,71	5 205,29	68,9
Muut toimintatuotot	229 191,70	19 100,00		19 100,00	103 894,72	84 794,72	544,0
<b>Toimintakulut</b>	<b>-3 753 496,97</b>	<b>-4 024 310,88</b>		<b>-4 024 310,88</b>	<b>-3 822 153,32</b>	<b>-202 157,56</b>	<b>95,0</b>
Henkilöstökulut	-2 207 779,63	-2 468 088,48		-2 468 088,48	-2 354 902,30	-113 186,18	95,4
Palvelujen ostot	-763 444,55	-780 685,00		-780 685,00	-700 479,28	-80 205,72	89,7
Vuokratulut	-114 304,08	-67 700,00		-67 700,00	-119 043,32	-51 343,32	175,8
Aineet ja tarvikkeet	-405 304,00	-458 537,40		-458 537,40	-441 279,70	-17 257,70	96,2
Annetut avustukset	-158 727,01	-155 200,00		-155 200,00	-135 929,98	-19 270,02	87,6
Muut toimintakulut	-103 937,70	-94 100,00		-94 100,00	-70 518,74	-23 581,26	74,9
<b>Toimintakate</b>	<b>-2 805 991,89</b>	<b>-3 400 220,88</b>		<b>-3 400 220,88</b>	<b>-3 146 879,66</b>	<b>-253 341,22</b>	<b>92,5</b>
Kirkollisverotulot	3 299 442,21	3 280 000,00		3 280 000,00	3 719 321,76	439 321,76	113,4
Valtionrahoitus	420 564,00	420 000,00		420 000,00	431 685,96	11 685,96	102,8
Verotuskulut	-57 625,71	-63 100,00		-63 100,00	-57 493,50	5 606,50	91,1
Kirkon rahastomaksut	-328 812,00	326 800,00		-326 800,00	-332 562,00	-5 762,00	101,8
Rahoitustuotot- ja kulut	650,92	150 200,00		150 200,00	203 634,10	53 434,10	135,6
Korkotuotot	1 176,87	400,00		400,00	4 993,88	4 593,88	1 248,5
Muut rahoitustuotot	3 500,00	153 650,00		153 650,00	211 056,51	57 406,51	137,4
Korkokulut	-2 323,46	-650,00		-650,00	-22,64	627,36	3,5
Muut rahoituskulut	-1 702,49	-3 200,00		-3 200,00	-12 393,65	-9 193,65	387,3
<b>Vuosikate</b>	<b>528 227,53</b>	<b>60 079,12</b>		<b>60 079,12</b>	<b>817 706,66</b>	<b>757 627,54</b>	<b>1 361,0</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-473 293,23	468 800,00		468 800,00	502 931,27	-34 131,27	107,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-473 293,23	468 800,00		468 800,00	502 931,27	-34 131,27	107,3
Erilliskirjanpituona hoidetut rahastot	0,00				0,00	0,00	0,0
Tuotot	38 515,79				41 672,22	41 672,22	0,0
Kulut	-46 026,49				-34 593,58	-34 593,58	0,0
Siirrot rahastosta/rahastoon	-7 510,70				7 078,64	7 078,64	0,0
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>54 934,30</b>	<b>408 720,88</b>		<b>408 720,88</b>	<b>314 775,39</b>	<b>723 496,27</b>	<b>-77,0</b>

Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	36 150,00	36 150,00		36 150,00	36 150,00	0,00	100,0
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>91 084,30</b>	<b>372 570,88</b>		<b>372 570,88</b>	<b>350 925,39</b>	<b>723 496,27</b>	<b>94,2</b>

### Verotulot ja valtionrahoitus

Vuosi	Kirkollisvero%	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,25	3 719 322 €	431 686 €
2022	1,25	3 299 442 €	420 564 €
2021	1,25	3 264 498 €	418 680 €
2020	1,25	3 225 500 €	418 704 €
2019	1,25	3 196 400 €	412 464 €

Verotuloiksi merkitään tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

### 3 Investointiosan toteutuminen

#### Investointiosa toteumavertailu

Tulosyksikkö	Kustannusarvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	TOT 2023	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty 31.12.
<b>1015060101 - Seurakuntatalo</b>	<b>-2 610 000,00</b>	<b>-2 634 428,94</b>	<b>-890 667,73</b>	<b>-2 100 000,00</b>		<b>-2 100 000,00</b>	<b>-1 743 761,21</b>	<b>-356 238,79</b>	<b>83,04</b>	<b>100,9</b>
2001145 - Seurak.talon P-alueen val. ja autolämmit	-60 000,00	-62 658,47		-50 000,00		-50 000,00	-62 658,47	12 658,47	125,32	104,4
2007654 - Seurakuntatalo, Ison salin peruskorjaus	-2 400 000,00	-2 432 927,85	-885 654,40	-1 900 000,00		-1 900 000,00	-1 547 273,45	-352 726,55	81,44	101,4
2010108 - HELMI-salin kalusteet	-90 000,00	-90 033,87		-90 000,00		-90 000,00	-90 033,87	33,87	100,04	100,0
2010160 - HELMI-salin AV-välineistö	-60 000,00	-48 808,75	-5 013,33	-60 000,00		-60 000,00	-43 795,42	-16 204,58	72,99	81,3
<b>1015060102 - Vuorelan srk-keskus</b>	<b>-35 000,00</b>	<b>-11 729,16</b>		<b>-35 000,00</b>		<b>-35 000,00</b>	<b>-11 729,16</b>	<b>-23 270,84</b>	<b>33,51</b>	<b>33,5</b>
2010107 - Vuorelan pihan kunnostus ja asfaltointi	-35 000,00	-11 729,16		-35 000,00		-35 000,00	-11 729,16	-23 270,84	33,51	33,5
<b>1015080000 - Leirikeskus</b>	<b>-175 000,00</b>	<b>-186 408,10</b>		<b>-21 000,00</b>	<b>-64 000,00</b>	<b>-85 000,00</b>	<b>-94 487,94</b>	<b>9 487,94</b>	<b>111,16</b>	<b>106,5</b>
2010106 - Ruokoniemi Optiwatti	-21 000,00	-20 202,63		-21 000,00		-21 000,00	-20 202,63	-797,37	96,20	96,2
2010734 - Ruokoniemi, kappelin kattoremontti	-64 000,00	-66 009,69		0,00	-64 000,00	-64 000,00	-66 009,69	2 009,69	103,14	103,1
2010950 - Ruokoniemi, saunan remontti	-90 000,00	-8 275,62					-8 275,62	8 275,62		9,2
<b>Yhteensä</b>	<b>-2 820 000,00</b>	<b>-2 832 566,20</b>	<b>-890 667,73</b>	<b>-2 156 000,00</b>	<b>-64 000,00</b>	<b>-2 220 000,00</b>	<b>-1 849 978,31</b>	<b>-370 021,69</b>	<b>83,33</b>	<b>100,4</b>

## 4 Rahoitusosan toteutumisvertailu

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

### Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yht 2023	TOT 2023	Yli-ali	T-%
<b>Tulorahoitus</b>	<b>361 004,45</b>	<b>26 529,12</b>		<b>26 529,12</b>	<b>722 629,33</b>	<b>-696 100,21</b>	<b>2 723,9</b>
Vuosikate	528 227,53	44 529,12		44 529,12	817 706,66	-773 177,54	1 836,3
Tulorahoituksen korjaukset	-167 223,08	-18 000,00		-18 000,00	-95 077,33	77 077,33	528,2
<b>Investoinnit</b>	<b>-779 826,11</b>	<b>-2 326 000,00</b>	<b>-64 000,00</b>	<b>-2 390 000,00</b>	<b>-1 734 809,61</b>	<b>-655 190,39</b>	<b>72,6</b>
Investointimenot	-956 416,11	-2 326 000,00	-64 000,00	-2 390 000,00	-1 854 498,11	-535 501,89	77,6
Pysyvien vastaavien myyntitulot	176 590,00				119 688,50	-119 688,50	
<b>Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta</b>	<b>-418 821,66</b>	<b>-2 299 470,88</b>	<b>-64 000,00</b>	<b>-2 363 470,88</b>	<b>-1 012 180,28</b>	<b>-1 351 290,60</b>	<b>42,8</b>
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>	<b>245 727,29</b>				<b>-202 447,16</b>	<b>202 447,16</b>	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	64 167,03				-17 559,83	17 559,83	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	8 939,97				1 218,30	-1 218,30	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	172 620,29				-186 105,63	186 105,63	
<b>Rahoitustoiminnan nettorahavirta</b>	<b>245 727,29</b>				<b>-202 447,16</b>	<b>202 447,16</b>	
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-173 094,37</b>	<b>-2 299 470,88</b>	<b>-64 000,00</b>	<b>-2 363 470,88</b>	<b>-1 214 627,44</b>	<b>-1 148 843,44</b>	<b>51,4</b>
<b>Rahavarojen muutos (tase)</b>	<b>-173 094,37</b>				<b>-1 214 627,44</b>	<b>1 214 627,44</b>	

## 5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama
Käyttötalousosa, Toimintakate					
Hallinto (pääluokka 1)	602 745			590 248,79	-12 496,21
Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2)	3 078 000			3 061 952,79	-16 046,77
Hautaustoimi (pääluokka 4)	246 000			252 447,54	6 447,65
Kiinteistötoimi (pääluokka 5)	-510 974			-757 769,46	246 795,89
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	3 280 000			3 719 321,76	439 321,76
Valtionrahoitus	420 000			431 685,96	11 685,96
Keskusrahastomaksu	326 800			332 562,00	3 750,00
Eläkerahastomaksu	160 200			163 020,00	2 820,00
Avustukset	-			-	



### III. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

#### 1 Tuloslaskelma

##### Tuloslaskelma

	1.1. -31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>Toimintatuotot</b>	<b>675 273,66</b>	<b>947 505,08</b>
Korvaukset	25 676,59	57 423,98
Myyntituotot	21 723,39	23 459,66
Maksutuotot	97 955,47	138 404,77
Vuokratuotot	148 928,71	143 136,80
Metsätalouden tuotot	235 549,36	320 411,56
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	30 000,71	20 020,43
Tuet ja avustukset	-11 544,71	15 456,18
Muut toimintatuotot	103 894,72	229 191,70
<b>Toimintakulut</b>	<b>3 822 153,32</b>	<b>-3 753 496,97</b>
Henkilöstökulut	-2 354 902,30	-2 207 779,63
Palkat ja palkkiot	-1 933 233,83	-1 817 641,53
Henkilösivukulut	-441 769,61	-409 744,20
Henkilökulujen oikaisuerät	20 101,14	19 606,10
Palvelujen ostot	-700 479,28	-763 444,55
Vuokratulut	-119 043,32	-114 304,08
Aineet ja tarvikkeet	-441 279,70	-405 304,00
Ostot tilikauden aikana	-441 279,70	-405 304,00
Annetut avustukset	-135 929,98	-158 727,01
Muut toimintakulut	-70 518,74	-103 937,70
<b>Toimintakate</b>	<b>-3 146 879,66</b>	<b>-2 805 991,89</b>
Kirkollisverotulot	3 719 321,76	3 299 442,21
Valtionrahoitus	431 685,96	420 564,00
Verotuskulut	-57 493,50	-57 625,71
Kirkon rahastomaksut	-332 562,00	-328 812,00
Rahoitustuotot ja -kulut	203 634,10	650,92
Korkotuotot	4 993,88	1 176,87
Muut rahoitustuotot	211 056,51	3 500,00
Korkokulut	-22,64	-2 323,46
Muut rahoituskulut	-12 393,65	-1 702,49
<b>Vuosikate</b>	<b>817 706,66</b>	<b>528 227,53</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-502 931,27	-473 293,23

Suunnitelman mukaiset poistot	-502 931,27	-473 293,23
Erilliskirjanpituksena hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	41 672,22	38 515,79
Kulut	-34 593,58	-46 026,49
Siirrot rahastosta/rahastoon	-7 078,64	7 510,70
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>314 775,39</b>	<b>54 934,30</b>
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	36 150,00	36 150,00
<b>Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)</b>	<b>350 925,39</b>	<b>91 084,30</b>

## 2 Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1. -31.12.2022
Tulorahoitus	722 629,33	361 004,45
Vuosikate	817 706,66	528 227,53
Tulorahoituksen korjaukset	-95 077,33	-167 223,08
Investoinnit	-1 734 809,61	-779 826,11
Investointimenot	-1 854 498,11	-956 416,11
Pysyvien vastaavien myyntitulot	119 688,50	176 590,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-1 012 180,28	-418 821,66
Muut maksuvalmiuden muutokset	-202 447,16	245 727,29
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-17 559,83	64 167,03
Lyhytaikaisten saamisten muutos	1 218,30	8 939,97
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-186 105,63	172 620,29
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-202 447,16	245 727,29
Rahavarojen muutos	-1 214 627,44	-173 094,37
Rahavarojen muutos (tase)	-1 214 627,44	-173 094,37
	<b>1.1.-31.12.2023</b>	<b>1.1.-31.12.2022</b>
Rahavarojen muutos	-1 214 627,44	-173 094,37
Rahavarat kauden lopussa	3 315 742,30	4 530 369,74
Rahavarat kauden alussa	4 530 369,74	4 703 464,11

### 3 Tase

	31.12.2023	31.12.2022
<b>Vastaavaa</b>		
<b>Pysyvät vastaavat</b>	<b>9 103 552,30</b>	<b>7 776 596,63</b>
Aineettomat hyödykkeet	17 957,89	
Aineettomat oikeudet	17 957,89	
Aineelliset hyödykkeet	8 735 887,07	7 403 778,76
Maa- ja vesialueet	1 865 672,77	1 867 173,41
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	126 047,19	144 819,31
Rakennukset	6 019 443,34	3 960 087,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet	250 560,97	170 245,36
Koneet ja kalusto	6 294,86	17 475,47
Muut aineelliset hyödykkeet	108 525,37	108 525,37
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	359 342,57	1 135 451,85
Sijoitukset	349 707,34	372 817,87
Osakkeet ja osuudet	349 707,34	372 817,87
<b>Toimeksiantojen varat</b>	<b>269 049,61</b>	<b>257 299,24</b>
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	169 637,75	167 566,70
Muut toimeksiantojen varat	99 411,86	89 732,54
<b>Vaihtuvat vastaavat</b>	<b>3 342 412,33</b>	<b>4 558 258,07</b>
Vaihto-omaisuus	291,01	291,01
Aineet- ja tarvikkeet	291,01	291,01
Saamiset	26 379,02	27 597,32
Lyhytaikaiset saamiset	26 379,02	27 597,32
Myyntisaamiset	17 643,16	14 737,01
Siirtosaamiset	8 735,86	12 860,31
Rahoitusarvopaperit	2 503 535,03	3 602 406,65
Osakkeet ja osuudet	2 503 535,03	3 602 406,65
Rahat ja pankkisaamiset	812 207,27	927 963,09
<b>Vastaavaa yhteensä</b>	<b>12 715 014,24</b>	<b>12 592 153,94</b>

<b>Vastattavaa</b>		
<b>Oma pääoma</b>	<b>11 527 612,68</b>	<b>11 176 687,29</b>
Peruspääoma	6 300 000,00	6 300 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	4 876 687,29	4 785 602,99
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	350 925,39	91 084,30
<b>Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset</b>	<b>177 737,50</b>	<b>213 887,50</b>
Poistoero	177 737,50	213 887,50
<b>Toimeksiantojen pääomat</b>	<b>383 767,34</b>	<b>389 576,80</b>
Lahjoitusrahastojen pääomat	284 254,48	299 844,26
Muut toimeksiantojen pääomat	99 512,86	89 732,54
<b>Vieras pääoma</b>	<b>625 896,72</b>	<b>812 002,35</b>
Lyhytaikainen vieras pääoma	625 896,72	812 002,35
Ostovelat	149 724,30	342 548,07
Muut velat	103 832,27	121 241,46
Siirtovelat	372 340,15	348 212,82
<b>Vastattavaa yhteensä</b>	<b>12 715 014,24</b>	<b>12 592 153,94</b>

## IV. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

### 1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

#### Jaksotuseriaatteet

Arvostus- ja jaksotuseriaatteissa ei ole varainhoitovuonna tapahtunut muutoksia. Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Tilinpäätökseen on kirjattu kustannuspaikoittain työntekijöiden kumulatiivinen lomapalkkavelan muutos sivukuluineen 31.12.2023. Velkaan on laskettu työntekijöiden ansaitut ja pitämättömät lomat, lomaraha- ja säästövapaat niiltä työntekijöiltä, joiden palvelussuhde jatkuu tai on päättynyt 31.12.2023 mennessä eikä lopputiliä ole vielä laskettu.

Pysyviin vastaaviin kuuluvien hyödykkeiden alkuarvostus on suoritettu todelliseen hankintamenuon. Hankintamenuosta on suoritettu kirkkovaltuuston vahvistaman poistosuunnitelman mukaiset poistot. Maa- ja vesialueista, hautausmaista, sakraali-, arvo- ja taide-esineistä ei ole suoritettu poistoja.

Vaihtuvien vastaavien arvostusperusteena on hankintamenu tai sitä alempi todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä.

Saamiset ja velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Varainhoitovuoden tulot ja menot on kirjattu tuotoiksi ja kuluiksi suoriteperiaatteen mukaisesti lukuun ottamatta puutavaran myyntituloja ja verotuloja, jotka on kirjattu maksuperusteisesti. Varainhoitovuoteen kohdistuvia yksittäisiä, pienehköjä ostolaskuja, jotka toimittajat ovat laskuttaneet tilinpäätökselle asetettujen määräraikojen jälkeen, on siirtynyt seuraavan tilikauden kuluksi.

**Avustukset:** Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

#### Arvostuseriaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

**Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet:** Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenuoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Siilinjärven seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

**Sijoitukset:** Sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisessä tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

**Rahoitusomaisuus:** Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

## 2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden taseen jaottelua on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden jaottelua. Luonteeltaan sijoitusluonteiset osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet, on siirretty vertailutaseessa pysyvien vastaavien sijoituksesta vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereihin. Pysyvien vastaavien sijoitusten lainasaamisista on muut kuin pysyväisluonteiset erät, on siirretty rahoitusomaisuuden lainasaamisiin.

## 3 Tuloslaskelman liitetiedot

Vuorelan Peltokulman 61 m<sup>2</sup> rivitaloasunnon myynnistä sekä Saari-Julkulan tilan huvilatonttien lisämääräalojen myynneistä myyntituotot sekä Valtran vaihto John Deeren leasing-traktoriin yhteensä 134 288 euroa olivat tilikaudelle kohdistuneet kertaluonteiset erät.

Tilikauden puutavaranmyyntitulot pysyivät talousarvion tasolla, vaikka kirkkoneuvosto teki isot metsäkaupat Stora Enson kanssa. Se johtuu siitä, että osa metsähakkuista jäi toteutettavaksi vuoden 2024 puolella. Toimintatuottojen määrä laski 28,7 % edellisvuoteen verrattuna. Jos rivitaloasunnon ja lisämääräalojen myyntituottojen kertaluonteisia eriä ei oteta huomioon, olisivat toimintatuotot olleet 42,9 % edellisestä vuodesta.

Luottotappioiksi kirjattiin 1 131,37 euroa myynti- ja maksutuotoista.

Luottotappioksi kirjattiin perintätoimenpiteistä huolimatta saamatta jääneitä yli vuoden vanhoja myyntisaatavia kuten leiri- ja kerhomaksuja, hautaus- ja hautapaikkamaksuja sekä tonttivuokramaksuja.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 11.5.2021 poistosuunnitelman muutoksen, jolla seurakunnan käyttöomaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan kirkkohallituksen ohjeen Käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisten poistojen laskeminen mukaisia suosituspöytäaikoja.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

### **Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet - 3 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot - 3 vuotta

### **Aineelliset hyödykkeet**

Maa- ja vesialueet - ei poistoja

Hautausmaat - hautausmaahan liittyvät muut pitkävaikutteiset menot 3 v, hautausmaahan muut rakennukset 8 v, hautausmaahan kiinteät rakenteet ja laitteet 8 v, hautausmaahan koneet ja laitteet 10 v. Hautausmaiden maa- ja vesialueet, maa-aineksen vaihto, ei poistoja. Hautausmaahan muut aineelliset hyödykkeet käyttöajan mukaan.

Rakennukset - kirkot 60 v, seurakuntatalot 25 v, kappelit 40 v, siunauskappelit 40 v, leiri- ja kurssikeskukset 20 v, asuinrakennukset 25 v, hallinto- ja laitosrakennukset 20 v, huolto- ja talousrakennukset 15 v, muut rakennukset 15 v.

Kiinteät rakenteet ja laitteet - maa- ja vesirakenteet 20 v, urut 20 v, muut kiinteät rakenteet ja laitteet 10 v.

Koneet ja kalusto - kuljetusvälineet 5 v, IT-laitteisto 3 v, muut koneet ja kalusto 5 v.

Muut aineelliset hyödykkeet - luonnonvarat poisto käytön mukaan, sakraali-, arvo- ja taide-esineet ei poistoja.

## 4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineettomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet Yht.	Maa- ja vesialueet	Hautaustoim en aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomak sut ja keskeneräise t hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
<b>Arvo ed. vuoden lopussa</b>			1 867 173,41	144 819,31	3 960 087,99	170 245,36	17 475,47	108 525,37	1 135 451,85	7 403 778,76	372 817,87	7 776 596,63
<b>Lisäykset</b>	20 202,63	20 202,63			1 613 283,14	106 453,89			114 558,45	1 834 295,48		1 854 498,11
<b>Siirtokirjaukset</b>					885 654,40	5 013,33			-890 667,73	0,00		0,00
<b>Vähennykset</b>			-1 500,64	0,00						-1 500,64	-23 110,53	-24 611,17
<b>Suunnitelman mukaiset poistot</b>	-2 244,74	-2 244,74		-18 772,12	-439 582,19	-31 151,61	-11 180,61			-500 686,53		-502 931,27
<b>Suunnitelmasta poikkeavat poistot</b>												
<b>Arvonkorotukset</b>												
<b>Invest. Tuki</b>												
<b>Arvo vuoden lopussa</b>	17 957,89	17 957,89	1 865 672,77	126 047,19	6 019 443,34	250 560,97	6 294,86	108 525,37	359 342,57	8 735 887,07	349 707,34	9 103 552,30

## Rahoitusarvopaperit

### Osakkeet ja osuudet

<b>Metsäliitto Osuuskunta</b>	
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	<b>84 480,00 €</b>
<b>Seligson Aasia A</b>	
Hankintahinta	125 765,77 €
Markkina-arvo 31.12.2023	136 540,47 €
Erotus	10 774,70 €
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	<b>125 765,77 €</b>
<b>Seligson Eurooppa A</b>	
Hankintahinta	612 461,89 €
Markkina-arvo 31.12.2023	711 936,56 €
Erotus	99 474,67 €
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	<b>612 461,89 €</b>
<b>Seligson Pohjois-Amerikka A</b>	
Hankintahinta	392 705,93 €
Markkina-arvo 31.12.2023	535 346,77 €
Erotus	142 640,84 €
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	<b>392 705,93 €</b>
<b>Seligson Suomi A</b>	
Hankintahinta	563 793,69 €
Markkina-arvo 31.12.2023	490 963,28 €
Erotus	- 72 830,41 €
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	<b>490 963,28 €</b>
<b>Seligson Euro Corporate Bond A</b>	
Hankintahinta	299 007,10 €
Markkina-arvo 31.12.2023	275 583,54 €
Erotus	- 23 423,56 €
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	<b>275 583,54 €</b>
<b>Seligson Euro Obligaatio A</b>	
Hankintahinta	301 606,29 €
Markkina-arvo 31.12.2023	258 126,30 €
Erotus	- 43 479,99 €
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	<b>258 126,30 €</b>
<b>Seligson Rahamarkkinarahasto A</b>	
Hankintahinta	123 714,36 €
Markkina-arvo 31.12.2023	127 180,64 €
Erotus	3 466,28 €
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	<b>123 714,36 €</b>



## 5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

### Oma pääoma

	1.1.2023		31.12.2023
Oma pääoma	alkusaldo	lisäys/vähennys	loppusaldo
Peruspääoma	6 300 000,00 €		
Ed tilikausien ylijäämä	4 876 687,29 €		
Tilikauden ylijäämä		350 925,39 €	
<b>Oma pääoma yht.</b>	<b>11 176 687,29 €</b>	<b>350 925,39 €</b>	<b>11 527 612,68 €</b>

### Lyhytaikainen vieras pääoma

Siirtovelat			
Lomapalkkajaksotus 1.1.2023	329 130,42		
Lisäys/vähennys 2023	<u>+24 278,68</u>		353 409,10
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	18 931,05		
<b>Siirtovelat yhteensä</b>			<b>372 340,15</b>

## 6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

### Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 13,2 miljoonaa euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on reilut 3,66 miljardia euroa.

### Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

#### Vakuudet

Seurakunnalla ei ollut tilikauden lopussa annettuja pantteja, velan vakuudeksi annettuja kiinnityksiä, takauksia, vekseli-, takuu- tai muita vastuita eikä vastuusitoumuksia.

#### Leasingvastuut

Tuote	Voimassa saakka	Jäljellä oleva vastuu €
Kubota U27-4 GL HI	30.4.2024	10 136,80 €
John Deere 5M MY12	31.8.2028	97 918,02 €
Toshiba e-STUDIO 3515 AC	31.12.2026	15 828,96 €
Toshiba e-STUDIO 2505AC	31.12.2027	6 672,00 €
MR36-HW	31.8.2026	918,00 €
MS120-24P-HW	1.9.2026	716,00 €
LIC-ENT-5YR	2.9.2026	943,00 €
LIC-MS120-24P-5YR	3.9.2026	199,00 €

#### Seurakuntien väliset yhteistyösopimukset

Seurakunnalla ei ole yhteistyösopimuksia, jotka eivät ole irtisanottavissa.

## 7 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Siilinjärven seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

## **8 Taseyksikkönä hoidetun rahaston tilinpäätöslaskelmat liitetietoineen**

### **HAUTAINHOITORAHASTO**

#### **TOIMINTAKERTOMUS**

##### **Yleiskatsaus**

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.

Kirkkolaki 3 luku 33 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoitorahaston hoidettavana on kaikkiaan 609 hautapaikkaa.

Kasvukausi 2023 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Taimimateriaali oli tasalaatuista ja kasvuolosuhteet hyvät, myös työntekijät onnistuivat hyvin työssään. Myös lämmin ja helteinen kesä aiheutti oman haasteensa niin työntekijöiden jaksamisessa kuin hautausmaiden kuivuudenkin suhteen.

Siilinjärven seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti veloitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2023. Siilinjärven seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikaudella 2023.

Anu Kopponen, talousjohtaja

## Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Kts. kohta 2.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

## Henkilöstö

Hautainhoitorahaston henkilöstöä on seurakunnassa kaksi: puutarhuri ja haudankaivaja, jotka toimivat kiinteistöyönjohtajan alaisuudessa. Kausiluonteisissa puutarhatöissä työskentelee keskimäärin 13 henkilöä vuosittain 1-6 kuukauden työsuhteissa. Kausityöntekijöiden työajasta noin puolet menee hoitohautojen hoitoon.

## Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot (1.5.-31.10.2023 1 kausityöntekijä, 8 vko 1 kesänuoren palkka, puutarhuri 3 kk)	22 121,20
Sosiaaliturvamaksu 1,53 %	338,45
Muut sosiaalivak. maksut 1,12 %	247,76
Kiel 21,0 %	4 645,45
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>27 352,86</b>
Toimistotarvikkeet	50,00
Työvälineet ja työkalut	200,00
Poltto- ja voiteluaineet	1000,00
Puutarhatarvikkeet ja -aineet	4 938,02
Suojavaatteet	200,00
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>33 737,88</b>

Muut henkilöstöasiat kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kohta 3 Henkilöstö.

## Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa, kts. kohta 5.

## Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on 7 078,64 euroa.

Tilikauden 2023 ylijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

## TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

### Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

### Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2023 yhteensä 423 kpl. Määräaikaisten hoitojen lukumäärät ovat myös hienoisessa kasvussa verrattuna yhden kesän hoitoihin. Hautausmaan katselmuksessa todettiin seurakunnan huolehtimien hautojen hoidon olleen sopimusten mukaisia. Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämisessä ja arvioinnissa.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Haudanhoitorahaston sitovina toiminnallisina tavoitteina vuodelle 2023 oli tarjota päättyvien hoitosopimusten tilalle automaattisesti uusia sopimuksia niin kesähoitojen kuin pitkäaikaistenkin hoitosopimusten osalta sekä markkinoida aktiivisesti perennahoitoa kaikkiin uusiin sopimuksiin. Molemmat tavoitteet toteutuivat. Haudanhoitosopimusten kokonaismäärä kasvoi edellisvuodesta. Hoitosopimuksista 35,7 % oli kesähoitosopimuksia (edellinen vuosi 34,5 %). Perennavaihtoehtoa on tarjottu kaikkiin uusiin sopimuksiin. Kertomusvuoden aikana tehtiin 40 uutta pitkäaikaista hoitosopimusta, joista kuuteentoista sopimukseen asiakkaat valitsivat perennahoidon. Perennahoitojen suosio on jälleen hiukan kasvanut.

Siilinjärven seurakunnan ylläpitämiin hoitohautoihin ostetaan vuosittain kesäkukkia noin 5 000 eurolla. Kesäkukkahankintojen kulut laskivat 23 prosentilla vuodesta 2022. Muutos johtuu siitä, että kesäkukkahoidoissa on siirrytty pelkästään kesäbegonioidiin, koska on havaittu, että ne viihtyvät parhaiten Siilinjärven seurakunnan hautausmailla, ne ovat helppohoitoisia, kukkivat keväästä syksyyn ja ovat kestäviä sään vaihteluille. Kesäkukkahankinta on tehty useana vuonna kilpailutuksen jälkeen Heikkisen puutarhalta.

Hautainhoitorahasto alitti vuoden 2023 talousarvion 14 prosentilla, johtuen siitä, että vuoden 2022 tilinpäätös ylitti reilusti talousarvion ja vuoden 2023 talousarvioon varauduttiin isommalla budjetilla.

Hautainhoitorahastolla on varoja kaiken kaikkiaan vajaa 100 000 €. Hautainhoitorahaston kuluja (lähinnä työntekijöiden henkilöstökulut) oli v. 2023 noin 34 000 € ja tuloja (haudanhoitomaksut ja korkotulot) noin 41 000 €. Ylijäämää tilivuodelta kertyi 7 078,64 €.

## Käyttötalousosa

HAUTAINHOITORAHASTO	TA kuluva 2023	TA muutokset 2023	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-35 500,00		-35 500,00	-40 950,32	5 450,32	115,4
Toimintakulut (ulkoiset)	42 950,00		42 950,00	34 593,58	8 356,42	80,5
Toimintakate 1 (ulkoinen)	7 450,00		7 450,00	-6 356,74	13 806,74	-85,3
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	7 450,00		7 450,00	-6 356,74	13 806,74	-85,3
<b>Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)</b>	<b>7 450,00</b>		<b>7 450,00</b>	<b>-6 356,74</b>	<b>13 806,74</b>	<b>-85,3</b>

	2023	2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %	118,38	83,2
Vuosikate, €/jäsen	0,46	-0,48

## Tilinpäätöslaskelmat

### Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

Tuloslaskelma	1.1. -31.12.2023	1.1. -31.12.2022
<b>Toimintatuotot</b>	<b>40 950,32</b>	<b>38 276,84</b>
Maksutuotot	40 950,32	38 276,84
<b>Toimintakulut</b>	<b>-34 593,58</b>	<b>-46 026,49</b>
Henkilöstökulut	-27 352,76	-35 392,47
Palkat ja palkkiot	-22 121,20	-28 667,16
Henkilösivukulut	-5 231,66	-6 725,31
Palvelujen ostot	-709,25	-663,24
Aineet ja tarvikkeet	-6 531,47	-9 970,78
Ostot tilikauden aikana	-6 531,47	-9 970,78
<b>Toimintakate</b>	<b>6 356,74</b>	<b>-7 749,65</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	721,90	238,95
Korkotuotot	721,90	279,48
Korkokulut		-40,53
<b>Vuosikate</b>	<b>7 078,64</b>	<b>-7 510,70</b>
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>7 078,64</b>	<b>-7 510,70</b>
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	7 078,64	-7 510,70

### Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tulorahoitus	7 078,64	-7 510,70
Vuosikate	7 078,64	-7 510,70
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	7 078,64	-7 510,70
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 598,22	5 890,87
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2,46	-107,21
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	2 600,68	5 998,08
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	2 598,22	5 890,87
Rahavarojen muutos	9 676,86	-1 619,83
Rahavarojen muutos (tase)	9 676,86	-1 619,83
	<b>1.1.-31.12.2023</b>	<b>1.1.-31.12.2022</b>
Rahavarojen muutos	9 676,86	-1 619,83
Rahavarat kauden lopussa	99 213,56	89 536,70
Rahavarat kauden alussa	89 536,70	91 156,53

## Hautainhoitorahaston tase

	31.12.2023	31.12.2022
<b>Vastaavaa</b>		
<b>Vaihtuvat vastaavat</b>	<b>99 411,86</b>	<b>89 732,54</b>
Saamiset	198,30	195,84
Lyhytaikaiset saamiset	198,30	195,84
Siirtosaamiset	198,30	195,84
Rahat ja pankkisaamiset	99 213,56	89 536,70
<b>Vastaavaa yhteensä</b>	<b>99 411,86</b>	<b>89 732,54</b>
<b>Vastattavaa</b>		
Oma pääoma	2 844,62	9 923,26
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	7 510,70	2 412,56
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-7 078,64	7 510,70
<b>Vieras pääoma</b>	<b>-102 256,48</b>	<b>-99 655,80</b>
Pitkäaikainen vieras pääoma	-78 526,32	-77 659,27
Saadut ennakot	-78 526,32	-77 659,27
Lyhytaikainen vieras pääoma	-23 730,16	-21 996,53
Saadut ennakot	-23 730,16	-21 996,53
<b>Vastattavaa yhteensä</b>	<b>-99 411,86</b>	<b>-89 732,54</b>

## Hautainhoitorahaston liitetiedot

### Haudanhoitosopimukset ja saadut ennakot 31.12.2023

HAUTAINHOITORAHASTO Siilinjärven seurakunta					
Haudanhoitotilanne 31.12.2023					Saadut ennakot /
Hoitoaika	Hoitovuodet	Kpl- määrä	Pääoma 1.1. + lisäykset 2022	Jaksotus 2023	Pääoma 31.12. 2023
5 vuotta	2019-2023	14	1 275,00	1 275,00	0,00
5 vuotta	2020-2024	13	2 370,00	1 185,00	1 185,00
5 vuotta	2021-2025	23	7 439,46	2 479,82	4 959,64
5 vuotta	2022-2026	35	13 636,00	3 409,00	10 227,00
5 vuotta	2023-2027	23	11 980,00	2 396,00	9 584,00
		<b>108</b>	<b>53 724,10</b>	<b>10 744,82</b>	<b>25 955,64</b>
10 vuotta	2014-2023	12	8 94,10	894,10	0,00
10 vuotta	2015-2024	12	2 272,31	1 136,18	1 136,13
10 vuotta	2016-2025	24	6 240,69	2 080,23	4 160,46
10 vuotta	2017-2026	16	6 352,32	1 588,08	4 761,24
10 vuotta	2018-2027	24	9 537,75	1 907,55	7 630,20
10 vuotta	2019-2028	17	9 588,00	1 598,00	7 990,00
10 vuotta	2020-2029	11	8 645,00	1 235,00	7 410,00
10 vuotta	2021-2030	15	10 594,40	1 324,30	9 270,10
10 vuotta	2022-2031	16	14 008,50	1 556,50	12 452,00
10 vuotta	2023-2032	17	18 345,00	1 834,50	16 510,50
		<b>164</b>	<b>86 478,07</b>	<b>15 154,44</b>	<b>71 323,63</b>
<b>Yhteensä</b>		<b>272</b>	<b>123 178,53</b>	<b>25 899,26</b>	<b>97 279,27</b>
<b>Hoitotilisopimukset</b>					
		Hautapaikkoja			
Savolainen		8	547,13	0,00	547,13
Rautamäki		10	2 568,07	268,00	2 300,07
Turunen		2	2 130,00	0,00	2 130,00
<b>Hoitotilisopimukset yht.</b>		<b>20</b>	<b>5 245,20</b>	<b>268,00</b>	<b>4 977,20</b>
<b>Kaikki pääomat yhteensä</b>			<b>143 857,73</b>	<b>41 601,26</b>	<b>102 256,47</b>



### **Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus**

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	423	kpl
Haudanhoitokulut (välilliset ja välittömät)	34 594	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	82	euroa/hauta
<hr/>		
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	908	vuotta
<hr/>		
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	74 258	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	99 412	euroa
Yli-/alikalteisuus	25 154	euroa

## V. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Siilinjärvellä 20. päivänä maaliskuuta 2024

KIRKKONEUVOSTO

---

Olli Kortelainen, puheenjohtaja

---

Kyllikki Puustinen, varapuheenjohtaja

---

Janne Kasurinen

---

Kari Ojala

---

Risto Kröger

---

Anita Snellman

---

Eero Utriainen

---

Ritva Venäläinen

---

Anu Kopponen, pöytäkirjanpitäjä

### TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Siilinjärvellä 29. päivänä huhtikuuta 2024

Itä-Suomen Tilintarkastus Oy, tilintarkastusyhteisö

---

Timo Nuutinen  
HT, JHT, KTM  
vastuullinen tilintarkastaja

## VI. LUETTELOT JA SELVITYKSET

### Luettelo kirjanpito- ja tosittelajista

Seurakunnan kirjanpito on hoidettu kirkkohallituksen alaisessa Kirkon Palvelukeskuksessa.

Nro	Tositelajit	
1	AB	Automaattikirjaus
1	K1	Kirjanpitoliittymä tarj.laskut
1	K2	Kirjanpitoliittymä, verokäsittely
1	K3	Kirjanpitoliittymä
1	K4	Verkkomaksut
1	PK	Palvelukassat
1	SA	Kipian muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SE	Sisäiset erät (vyörytys)
1	SK	Seurakunnan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SN	Kolehdit muistiotosite
1	SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite
1	SZ	Peruutustosite / muistio
1	TO	Tiliote
1	T1	Maksuliikenneohjelman tiliöinti
1	ZA	Tilin avaussaldot
1	ZM	M2 Kirjanpitoliittymä
1	ZY	Yhdistyvät seurakunnat

#### Myyntilaskut

14	AV	Diakonia-avustusten "kuittaustositteet"
18	DA	Asiakastosite
18	DG	Asiakkaat - hyvitys
14	DP	Perintätoimiston suoritukset
18	DR	Asiakkaat - lasku
18	DV	Viivästyskorkolasku
14	DZ	Asiakkaat - maksukirjaus
18	M1	Hautainhoitojärjestelmä (liittymän lasku)
18	M2	Resurssivarausjärjestelmä (liittymän lasku)
18	M3	Myyntireskontra yleinen (liittymän lasku)
14	MV	Maksuvapautuksen kuittaustositteet
9	RV	Laskun siirto
18	ZD	Luottotappio

#### Ostolaskut

19	KA	Toimittajatosite
19	KG	Toimittajat - hyvitys
19	KR	Toimittajat - lasku
15	KZ	Toimittajat - maksu
19	TM	Matkalaskut ostoreskontra

#### Käyttöomaisuus

1	AA	Käyttöomaisuus kirjaus
3	AF	Poistokirjaukset
1	AI	Investointituet käyttöomaisuus
1	AM	Käyttöomaisuuden myynti

1 AZ Purku käyttöomaisuuteen

Palkat

1 P1 Palkat

1 PV Lomapalkkavaraus

Nro-sarja Käytetyt tositenumerot

1 1000000 1002370

3 3000000 3000023

9 90000000

14 1400000 14001625

15 1500000 15002194

18 1800000 18001609

19 1900000 19002353

## Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Päiväkirja

Pääkirja

Tuloslaskelma

Tase

Rahoituslaskelma

Kirkon Palvelukeskuksen järjestelmässä oleva aineisto säilytetään sähköisessä muodossa.  
Tasekirja säilytetään pysyvästi seurakunnan arkistossa.